



# GRUPA KAPITAŁOWA ERBUD

Skrócone skonsolidowane  
sprawozdanie finansowe  
za okres zakończony  
dnia 30 czerwca 2019 r.

sporządzone zgodnie  
z Międzynarodowym  
Standardem Rachunkowości nr 34  
„Śródroczna sprawozdawczość  
finansowa”



 Galeria Młociny

 ERBUD

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU**

	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2019	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2018	Za okres 3 miesiący zakończony 30-06-2019	Za okres 3 miesiący zakończony 30-06-2018
<b>DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA</b>				
Nota 4.1. Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 198 722	959 762	597 755	527 407
Koszty sprzedanych dóbr i usług	1 136 123	949 746	562 708	542 020
<b>Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży</b>	<b>62 599</b>	<b>10 016</b>	<b>35 047</b>	<b>(14 613)</b>
Koszty sprzedaży	2 718	2 753	1 436	1 336
Koszty ogólnego zarządu	50 389	45 512	26 308	23 966
Pozostałe przychody operacyjne	10 150	5 215	7 038	1 511
Pozostałe koszty operacyjne	938	6 132	161	5 688
(Utrata)/Odwrócenie wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	6 493	(1 253)	5 415	(1 253)
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	175	(22)	-	(42)
Nota 4.1. <b>(Strata)/Zysk z działalności operacyjnej</b>	<b>25 372</b>	<b>(40 441)</b>	<b>19 595</b>	<b>(45 387)</b>
Przychody finansowe	884	8 313	781	3 821
Koszty finansowe	5 246	4 571	2 738	2 212
<b>(Strata)/Zysk brutto z działalności kontynuowanej</b>	<b>21 010</b>	<b>(36 699)</b>	<b>17 638</b>	<b>(43 778)</b>
Nota 4.2. Podatek dochodowy	4 863	(6 789)	3 314	(9 250)
<b>(Strata)/Zysk netto z działalności kontynuowanej</b>	<b>16 147</b>	<b>(29 910)</b>	<b>14 324</b>	<b>(34 528) -</b>
<b>(Strata)/Zysk netto za okres obrotowy</b>	<b>16 147</b>	<b>(29 910)</b>	<b>14 324</b>	<b>(34 528)</b>
(Strata)/Zysk okresu obrotowego przypadający:				
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	15 825	(28 425)	14 006	(32 887)
Udziałowcom niekontrolującym	322	(1 485)	318	(1 641)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	12 811 859	12 811 859	12 811 859	12 811 859
Wynik netto z działalności kontynuowanej na jedną akcję (w zł)	1,26	-2,33	1,12	-2,69
<b>Podstawowy wynik netto na jedną akcję (w zł)</b>	<b>1,26</b>	<b>-2,33</b>	<b>1,12</b>	<b>-2,69</b>
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji (w szt.)	12 811 859	12 811 859	12 811 859	12 811 859
Rozwodniony wynik netto z działalności kontynuowanej na jedną akcję (w PLN)	1,26	-2,33	1,12	-2,69
<b>Rozwodniony wynik netto na jedną akcję (w zł)</b>	<b>1,26</b>	<b>-2,33</b>	<b>1,12</b>	<b>-2,69</b>
<b>DODATKOWE INFORMACJE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU, W TYM ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKU</b>				
Amortyzacja	10 386	7 235	5 996	4 458
Nota 4.1. <b>EBITDA</b>	<b>35 758</b>	<b>(33 206)</b>	<b>25 591</b>	<b>(40 929)</b>

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z  
POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW**

	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2019	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2018	Za okres 3 miesiący zakończony 30-06-2019	Za okres 3 miesiący zakończony 30-06-2018
<b>Skonsolidowana (Strata)/Zysk netto</b>	<b>16 147</b>	<b>(29 910)</b>	<b>14 324</b>	<b>(34 528)</b>
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	6	1 449	-	2 117
Wycena instrumentów zabezpieczających	(504)	(2 149)	(509)	(691)
<b>Pozostałe całkowite dochody (z uwzględnieniem efektu podatkowego) podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku</b>	<b>(498)</b>	<b>(700)</b>	<b>(509)</b>	<b>1 426</b>
<b>Całkowite dochody za okres obrotowy</b>	<b>15 649</b>	<b>(30 610)</b>	<b>13 815</b>	<b>(33 102)</b>
Przypadające:				
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	15 335	(29 205)	13 505	(31 519)
Udziałowcom niekontrolującym	314	(1 405)	310	(1 583)
<b>Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom Jednostki dominującej z tytułu:</b>				
Działalności kontynuowanej	15 335	(29 205)	13 505	(31 519)
	<b>15 335</b>	<b>(29 205)</b>	<b>13 505</b>	<b>(31 519)</b>

**Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym Akcjonariuszy Jednostki Dominującej**

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2018 oraz za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019			Skumulowane pozostałe całkowite dochody			Razem	Kapitał udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Wycena instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane			
<b>Wprowadzenie odpisu aktualizującego zgodnie z MSFF 9 na dzień 1 stycznia 2018</b>	-	-	-	-	-	(9 528)	(9 528)	-	(9 528)
<b>Stan na 1 stycznia 2018 r.</b>	<b>1 281</b>	<b>213 197</b>	<b>11 103</b>	<b>860</b>	<b>1 762</b>	<b>47 654</b>	<b>275 857</b>	<b>9 999</b>	<b>285 856</b>
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	(28 425)	(28 425)	(1 485)	(29 910)
Całkowite dochody za okres obrotowy	-	-	-	1 344	(2 149)	25	(780)	80	(700)
<b>Łączne całkowite dochody</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1 344</b>	<b>(2 149)</b>	<b>(28 400)</b>	<b>(29 205)</b>	<b>(1 405)</b>	<b>(30 610)</b>
Dywidenda	-	(1 554)	-	-	-	(12 539)	(14 093)	(958)	(15 051)
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	44	44
<b>Stan na 30 czerwca 2018 r.</b>	<b>1 281</b>	<b>211 643</b>	<b>11 103</b>	<b>2 204</b>	<b>(387)</b>	<b>(2 813)</b>	<b>223 031</b>	<b>7 680</b>	<b>230 711</b>
<b>Stan na 1 stycznia 2019 r.</b>	<b>1 281</b>	<b>211 931</b>	<b>11 103</b>	<b>2 022</b>	<b>(6)</b>	<b>6 843</b>	<b>233 174</b>	<b>7 737</b>	<b>240 911</b>
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	15 825	15 825	322	16 147
Całkowite dochody za okres obrotowy	-	-	-	(496)	6	-	(490)	(8)	(498)
<b>Łączne całkowite dochody</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(496)</b>	<b>6</b>	<b>15 825</b>	<b>15 335</b>	<b>314</b>	<b>15 649</b>
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	-	(623)	(623)
Wykup udziałów w spółkach zależnych	-	-	285	-	-	-	285	(385)	(100)
Pozostałe	-	-	-	-	-	1	1	-	1
<b>Stan na 30 czerwca 2019 r.</b>	<b>1 281</b>	<b>211 931</b>	<b>11 388</b>	<b>1 526</b>	<b>-</b>	<b>22 669</b>	<b>248 795</b>	<b>7 043</b>	<b>255 838</b>

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ**

	<b>30-06-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
<b>AKTYWA</b>	<b>1 193 264</b>	<b>1 098 400</b>
Wartość firmy	39 278	39 462
Rzeczowe aktywa trwałe	95 375	72 498
Nota 5.1. Aktywa finansowe	2 393	5 750
Nota 4.2. Aktywa z tytułu podatku odroczonego	32 578	30 410
Nota 2.1. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	13 024	9 535
<b>Aktywa trwałe</b>	<b>182 648</b>	<b>157 655</b>
Zapasy	55 716	20 100
Nota 2.1. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	59 914	53 362
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - wycena	215 927	176 425
Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe	555 449	463 660
Nota 5.1. Aktywa finansowe	3 419	7 493
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	109 830	206 608
Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT	4 354	7 249
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6 007	5 848
<b>Aktywa obrotowe</b>	<b>1 010 616</b>	<b>940 745</b>
<b>PASYWA</b>	<b>1 193 264</b>	<b>1 098 400</b>
Nota 3.1. Kapitał podstawowy	1 281	1 281
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	211 931	211 931
Kapitał rezerwowy	11 388	11 103
Skumulowane pozostałe całkowite dochody	1 526	2 016
Zyski zatrzymane	22 669	6 843
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	248 795	233 174
Kapitał udziałowców niekontrolujących	7 043	7 737
<b>Kapitał własny</b>	<b>255 838</b>	<b>240 911</b>
Nota 3.2.-3.4. Zadłużenie odsetkowe	96 641	82 179
Nota 6.6. Rezerwy	18 883	17 658
Nota 4.2. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	2 396	2 697
Nota 2.1. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	15 318	10 405
<b>Zobowiązania długoterminowe</b>	<b>133 238</b>	<b>112 939</b>
Nota 3.2.-3.4. Zadłużenie odsetkowe	86 693	45 976
Nota 6.6. Rezerwy	40 240	40 690
Nota 2.1. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	115 059	108 097
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - wycena	147 056	116 313
Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe	391 107	404 984
Zaliczki otrzymane na dostawy	24 033	28 490
<b>Zobowiązania krótkoterminowe</b>	<b>804 188</b>	<b>744 550</b>
Nota 3.5. Aktywa stanowiące zabezpieczenia zobowiązań z tytułu zadłużenia	16 526	18 126
Nota 3.6. Aktywa warunkowe	103 681	99 686
Nota 3.6. Zobowiązania warunkowe	626 690	734 606

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH**

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2018	Za okres 3 miesięcy zakończony 30-06-2019	Za okres 3 miesięcy zakończony 30-06-2018
<b>PRZEPLÝWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ</b>				
Wynik brutto	21 010	(36 699)	17 638	(43 778)
Amortyzacja	10 386	7 235	5 996	4 459
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(868)	(16)	(747)	108
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 048	(651)	1 146	(1 060)
Pozostałe korekty niepieniężne	(45)	(333)	(87)	182
Zapłacony podatek dochodowy	(3 748)	(3 509)	2 079	(1 037)
Nota 6.9. Zmiana stanu kapitału obrotowego	(153 653)	(84 972)	(42 758)	35 250
<b>Przeplýwy pieniężne netto z działalności operacyjnej</b>	<b>(124 870)</b>	<b>(118 945)</b>	<b>(16 733)</b>	<b>(5 876)</b>
<b>PRZEPLÝWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ</b>				
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostce zależnej	3	-	3	-
Wpływy z tytułu udzielonych pożyczek	7 459	4 131	7 455	4 131
Wpływy pozostałe	738	3 384	234	367
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(7 554)	(3 666)	(4 459)	(2 150)
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	-	(4 503)	-	(623)
Wydatki na nabycie udziałów w spółkach	(106)	(60)	(5)	(60)
Wydatki na nabycie jednostek zależnych, pomniejszone o przejęte środki pieniężne	-	(24 158)	-	(15 828)
Inne	-	(103)	-	(103)
<b>Przeplýwy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej</b>	<b>540</b>	<b>(24 975)</b>	<b>3 228</b>	<b>(14 266)</b>
<b>PRZEPLÝWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ</b>				
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - kredyty i pożyczki	52 543	88 579	34 583	21 349
Wpływy pozostałe	-	1 116	-	1 092
Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia - kapitał	(22 236)	(23 609)	(9 174)	(7 712)
Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia - odsetki	(2 152)	(2 371)	(642)	(711)
Wypłata dywidend	(603)	(14 093)	(603)	(14 093)
Wydatki pozostałe	-	(3 950)	-	-
<b>Przeplýwy pieniężne netto z działalności finansowej</b>	<b>27 552</b>	<b>45 672</b>	<b>24 164</b>	<b>(75)</b>
<b>PRZEPLÝWY PIENIĘŻNE NETTO</b>	<b>(96 778)</b>	<b>(98 248)</b>	<b>10 659</b>	<b>(20 217)</b>
<b>Środki pieniężne na początek okresu</b>	<b>206 608</b>	<b>190 170</b>	<b>99 172</b>	<b>112 140</b>
Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-	-	-	-
<b>Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:</b>	<b>109 830</b>	<b>91 922</b>	<b>109 830</b>	<b>91 922</b>
- o ograniczonej możliwości dysponowania	17 061	16 402	17 061	16 402

**PODSTAWOWE DANE W PRZELICZENIU NA EURO**

	30-06-2019		31-12-2018	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Aktywa trwałe	182 648	42 956	157 655	36 664
Aktywa obrotowe	1 010 616	237 680	940 745	218 778
Kapitał własny	255 838	60 169	240 911	56 026
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	937 426	220 467	857 489	199 416

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019		Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2018	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(124 870)	(29 121)	(118 945)	(28 056)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	540	126	(24 975)	(5 891)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	27 552	6 425	45 672	10 773
Przepływy pieniężne netto	(96 778)	(22 569)	(98 248)	(23 174)
Środki pieniężne na początek okresu	206 608	48 048	190 170	45 594
Środki pieniężne na koniec okresu	109 830	25 830	91 922	21 075

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019		Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2018	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 198 722	279 553	959 762	226 386
Koszty sprzedanych dóbr i usług	1 136 123	264 954	949 746	224 023
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	62 599	14 599	10 016	2 363
(Strata)/Zysk z działalności operacyjnej	25 372	5 917	(40 441)	(9 539)
(Strata)/Zysk brutto z działalności kontynuowanej	21 010	4 900	(36 699)	(8 656)
(Strata)/Zysk netto z działalności kontynuowanej	16 147	3 766	(29 910)	(7 055)

<b>1.</b>	<b>INFORMACJE OGÓLNE</b>	<b>8</b>
1.1.	WPROWADZENIE	8
1.2.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA	10
1.3.	NOWE STANDARDY	11
1.3.1.	Opublikowane standardy i interpretacje, które nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej	11
<b>2.</b>	<b>KONTRAKTY BUDOWLANE</b>	<b>14</b>
2.1.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH - KAUCJE	15
<b>3.</b>	<b>ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE</b>	<b>21</b>
3.1.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	21
3.2.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	22
3.3.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI	24
3.4.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	24
3.5.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA	25
3.6.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	25
3.7.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	26
<b>4.</b>	<b>NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW</b>	<b>27</b>
4.1.	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	27
4.2.	OPODATKOWANIE	31
<b>5.</b>	<b>INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM</b>	<b>34</b>
5.1.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	34
5.1.1.	AKTYWA FINANSOWE	34
5.1.2.	AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI	35
5.2.	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	35
5.3.	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	35
5.3.1.	RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE	36
5.3.2.	RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH	36
5.3.3.	RYZYKO KREDYTOWE	36
5.3.4.	RYZYKO PŁYNNOŚCI	37
<b>6.</b>	<b>NOTY POZOSTAŁE</b>	<b>38</b>
6.1.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	38
6.2.	WARTOŚĆ FIRMY	41
6.3.	UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH	42
6.4.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	42
6.5.	POZOSTAŁE AKTYWA	44
6.6.	REZERWY	45
6.7.	SPRAWY SPORNE	47
6.8.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE	52
6.9.	WYJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	53
6.10.	STRUKTURA GRUPY I INWESTYCJE WE WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA ORAZ TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	53
6.11.	ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	55

W Sprawozdaniu Finansowym można zauważyć ikony, które reprezentują następujące:



Polityki rachunkowości



Szacunki



## 1. INFORMACJE OGÓLNE

### 1. INFORMACJE OGÓLNE

#### 1.1. WPROWADZENIE

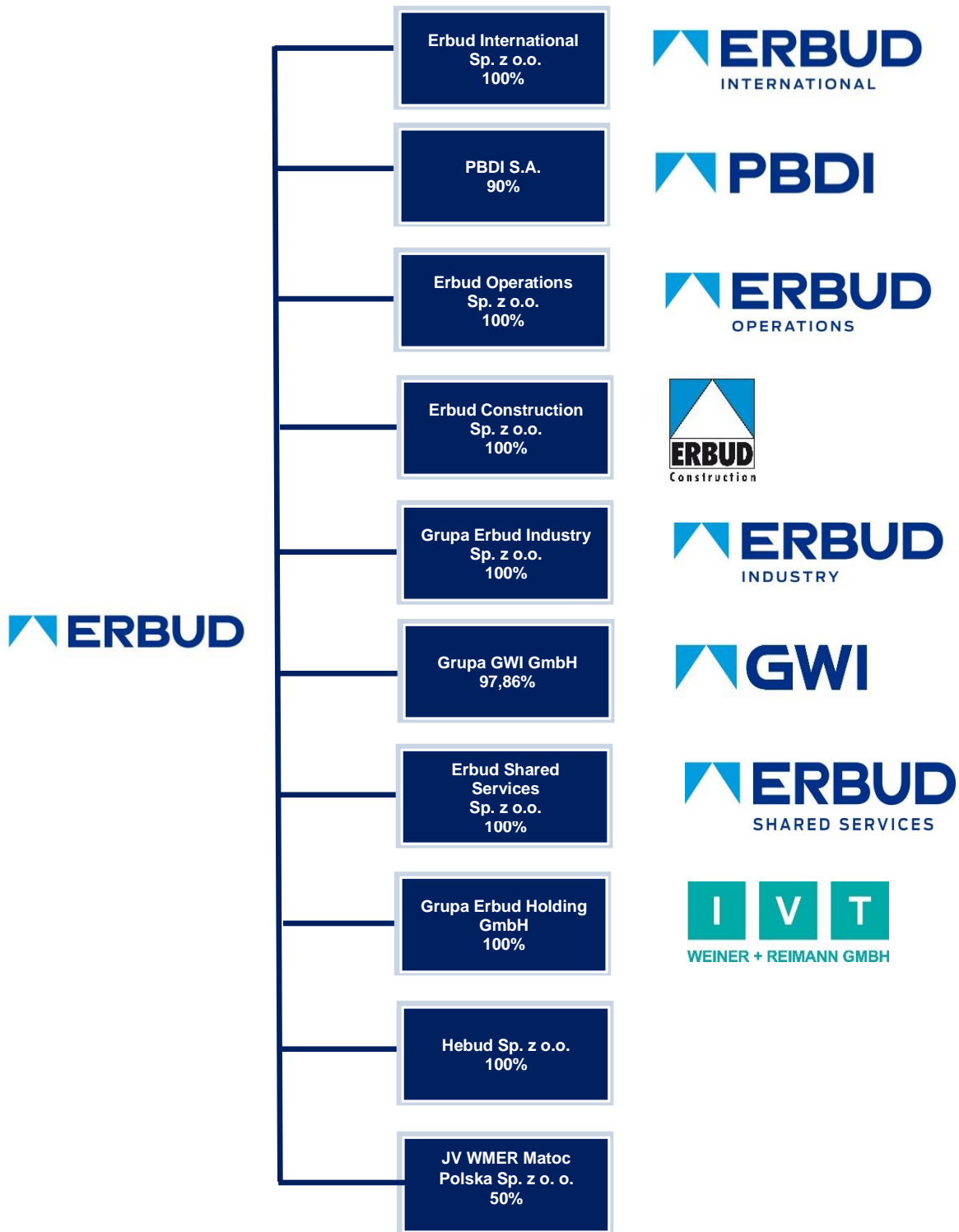
Podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej Erbud S.A. („Grupa”) jest spółka Erbud S.A. („Jednostka Dominująca”), mająca siedzibę w Warszawie, ul. Franciszka Klimczaka nr 1.

Jednostka Dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 29 listopada 2006 roku pod numerem KRS 0000268667 (Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS). Jednostka Dominująca jest notowana na Gieldzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie od 2007 roku, wchodzi w skład indeksu spółek budowlanych WIG Budownictwo.

Przedmiotem działalności Grupy są szeroko rozumiane usługi budowlano - montażowe wykonywane w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą. Ponadto Erbud S.A. pełni w Grupie rolę centrum zarządzającego, doradczego i finansowego. Grupa działa na rynku polskim oraz na rynkach innych krajów Unii Europejskiej.

Czas trwania Jednostki Dominującej i jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

## 1. INFORMACJE OGÓLNE



Szczegółową strukturę Grupy zamieszczono w notcie 6.10.

## 1. INFORMACJE OGÓLNE

### 1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA

#### Stwierdzenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości podane są w tysiącach złotych.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień i za okres sześciu miesięcy zakończonych 30 czerwca 2019 r., zaś dane porównywalne na dzień 31 grudnia 2018 r. i za okres sześciu miesięcy zakończonych 30 czerwca 2018 r.

Skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Niniejsze skrócone sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 04 września 2019 r.

#### Kontynuacja działalności

Niniejsze skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

#### Wycena do wartości godziwej

W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując hierarchię wartości godziwej odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny, zgodną z zapisami MSSF 13.

#### Przeliczanie pozycji w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej i walutą prezentacji skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Transakcje w walutach obcych wykazuje się w księgach w wartości nominalnej przeliczonej na złote według kursu średniego NBP. W momencie realizacji różnice kursowe wykazywane są jako przychody lub koszty finansowe.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych jednostek przeliczane są na walutę prezentacji Grupy w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na dany dzień bilansowy,
- przychody i koszty przelicza się według kursu średniego (chyba, że przeliczenie wg kursu średniego odbiegałoby istotnie od wartości otrzymanych przy zastosowaniu kursu obowiązującego na dzień zawarcia transakcji).

## 1. INFORMACJE OGÓLNE

Różnice kursowe wynikające z przeliczeń zagranicznych jednostek ujmują się w kapitałach jako skumulowane pozostałe całkowite dochody – różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

### 1.3. NOWE STANDARDY

W niniejszym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa zastosowała poniższe regulacje wynikające z wejścia w życie MSSF 9 oraz MSSF 15. Wpływ zmian został opisany poniżej.

#### Nowy MSSF 16 „Leasing”

Nowy standard regulujący umowy leasingu (w tym umowy najmu i dzierżawy) zawiera nową definicję leasingu.

Znaczące zmiany dotyczą leasingobiorców: standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości.

Podejście księgowe do leasingów od strony leasingodawcy jest zbliżone do zasad określonych w dotychczasowym MSR 17.

Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Spółka skorzystała z uproszczonego podejścia w przypadku zastosowania standardu po raz pierwszy.

Zgodnie z wyliczeniami przeprowadzonymi przez Grupę, według kalkulacji zakładających zastosowanie krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy suma aktywów i zobowiązań Spółki wzrosła na dzień 01.01.2019 roku o 23,0 miliona złotych, na dzień 30.06.2019 roku o kwotę 20,1 miliona złotych. Spółka skorzystała ze zwolnienia pozwalającego nie klasyfikować jako leasing aktywów o niskiej wartości. Próg ten ustalono dla Grupy w wysokości 15 tysięcy złotych w stosunku do nowego pojedynczego aktywa. Grupa korzysta także ze zwolnienia dotyczącego umów krótkoterminowych wliczając w to opcje przedłużenia i prawdopodobieństwo zerwania.

#### 1.3.1. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej

MSSF w kształcie zatwierdzonym do stosowania w Unii Europejskiej nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem przypadków opisanych poniżej, które według stanu na dzień podpisania niniejszego skróconego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

##### a) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 roku.

Nowy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi.

Według wymogów Rady MSR, standard ten powinien obowiązywać począwszy od okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie, jednakże na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, standard ten nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską, a zatem faktyczna data wejścia w życie może jeszcze ulec zmianie.

Zarząd obecnie analizuje skutki tego standardu dla skróconego sprawozdania finansowego Spółki.

## 1. INFORMACJE OGÓLNE

### b) Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 roku "Roczne zmiany MSSF 2015-2017", które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

Według wymogów Rady MSR, zmiany te powinny obowiązywać począwszy od okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie, jednakże na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską, a zatem faktyczna data wejścia w życie może jeszcze ulec zmianie.

Zdaniem Zarządu zastosowanie tej zmian nie będzie miało znaczącego wpływu na jednostkowe skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

### c) MSR 19 „Świadczenia pracownicze”

7 lutego 2018 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń.

Według wymogów Rady MSR, zmiany te powinny obowiązywać począwszy od okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie, jednakże na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską, a zatem faktyczna data wejścia w życie może jeszcze ulec zmianie.

Zdaniem Zarządu zastosowanie tej zmian nie będzie miało znaczącego wpływu na jednostkowe skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

### d) Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF

Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 29 marca 2018 roku.

Według wymogów Rady MSR, zmiany te powinny obowiązywać począwszy od okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie, jednakże na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską, a zatem faktyczna data wejścia w życie może jeszcze ulec zmianie.

Zarząd obecnie analizuje skutki tych zmian dla skróconego sprawozdania finansowego Spółki.

### e) MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”

W wyniku zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia”. Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów.

Według wymogów Rady MSR, zmiany powinny obowiązywać począwszy od okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie, jednakże na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską, a zatem faktyczna data wejścia w życie może jeszcze ulec zmianie.

Zdaniem Zarządu zastosowanie tej zmian nie będzie miało znaczącego wpływu na jednostkowe skrócone sprawozdanie finansowe Spółki.

## 1. INFORMACJE OGÓLNE

### **f) MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”**

31 października 2018 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, które doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami. Nie oczekuje się, że będą one miały znaczący wpływ na przygotowanie sprawozdań finansowych.

Według wymogów Rady MSR, zmiany powinny obowiązywać począwszy od okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie, jednakże na dzień sporządzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską, a zatem faktyczna data wejścia w życie może jeszcze ulec zmianie.

### **g) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami**

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała 11 września 2014 roku zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe” MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”. Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28.

Ujęcie księgowie zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Zatwierdzenie tych zmian zostało odroczone przez Unię Europejską.

Zdaniem Zarządu powyższe zmiany mogą mieć potencjalnie istotny wpływ na przyszłe transakcje zawierane przez Spółkę.

### **h) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”**

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała 30 stycznia 2014 roku MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”. Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony i tym samym nie będzie miał wpływu na jednostkowe skrócone sprawozdanie finansowe.

Nie występują żadne inne standardy MSSF ani interpretacje KIMSF, które nie weszły jeszcze w życie, a które mogłyby zgodnie z przewidywaniami mieć istotny wpływ na Spółkę.

W niniejszym skróconym sprawozdaniu finansowym Spółka zastosowała poniższe regulacje wynikające z wejścia w życie MSSF 9 oraz MSSF 15.

## 2. KONTRAKTY BUDOWLANE

### 2. KONTRAKTY BUDOWLANE



Grupa podpisuje umowy w cenach stałych na realizację kontraktów budowlanych głównie w zakresie budowy mieszkań (w tym całych osiedli), hoteli, obiektów SPA, centrów handlowych, farm wiatrowych, elektrowni, hal produkcyjnych, autostrad.

Przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych Grupa rozpoznaje zgodnie z metodą stopnia zaawansowania. Określając stan zaawansowania realizacji umowy, Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac, tj. ustala wartość przychodów i kosztów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego proporcjonalnie do stopnia zaawansowania ustalanego drogą obmiaru wykonanych prac. Od otrzymanych w ten sposób wielkości Grupa odlicza przychody i koszty, które wpłynęły na wynik finansowy w latach ubiegłych, uzyskując przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych dotyczące bieżącego okresu.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku finansowego kontraktu budowlanego (tj. stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny), przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne oraz koszty umowy ujmuje się jako koszt tego okresu, w którym zostały poniesione.

Drugostronnie, wyniki wyceny (tj. ustalenia przychodów i kosztów metodą stopnia zaawansowania) ujmowane są jako „Należności (lub Zobowiązania) z tytułu kontraktów budowlanych – wycena”.

Fakturowanie prac wykonywanych w ramach realizacji kontraktów budowlanych odbywa się zgodnie z harmonogramem określonym w umowie. Przychody zafakturowane Grupa ujmuje w linii „Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe” (nota 6.4.). Kontrahenci w ramach kontraktów budowlanych podpisywanych z Grupą zatrzymują część zapłat jako gwarancje dobrego wykonania umowy. Kwoty te ujmowane są „Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje” (nota 2.1.) i podlegają zwrotowi najczęściej po zakończeniu projektu lub po zakończeniu okresu gwarancji.

Do realizacji prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Grupa angażuje podwykonawców. Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe” (nota 6.8.). Zatrzymane przez Grupę części zapłat wobec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Grupa ujmuje w pozycji „Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje” (nota 2.1.).

W związku z realizacją kontraktów budowlanych i różnicą w momencie ujmowania przychodów i kosztów na potrzeby księgowe i podatkowe, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmuje się aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego – patrz nota 4.2.

## 2. KONTRAKTY BUDOWLANE



Zastosowanie metody stopnia zaawansowania do ujmowania przychodów i kosztów z tytułu kontraktów budowlanych wymaga szacunku w odniesieniu do określenia stopnia zaawansowania prac, tj. obmiaru wykonanych prac na dzień bilansowy w stosunku do całości prac przewidzianych w umowie.

Fizycznego obmiaru, służącego określeniu stopnia realizacji umowy, dokonują pracownicy budowy. Pomiar dokonywany jest odrębnie dla poszczególnych zakresów prac, tj. elementów lub etapów realizowanego kontraktu, według przypisanych im mierników (głównie m<sup>2</sup>, kg i szt.).

W Grupie funkcjonują stosowne procesy kontroli służące zapewnieniu, że kalkulacja ujmowanych przychodów i kosztów odbywa się w oparciu o bieżące i wiarygodne szacunki dotyczące obmiaru, podlegające weryfikacji i akceptacji przez wyznaczone do tego procesu osoby. Wykonany przez pracowników budowy obmiar podlega weryfikacji przez dyrektora oddziału, któremu podlega budowa, a następnie dodatkowo przez komórkę audytu wewnętrznego Grupy.

Grupa prowadzi ewidencję realizowanych projektów – umów o kontrakty budowlane w systemie wewnętrznym służącym do zarządzania projektami. Informacje dotyczące danego kontraktu, w tym stopnia jego realizacji, są wprowadzane do systemu przez kierownika kontraktu/budowy, a następnie zatwierdzane przez dyrektora oddziału, któremu podlega budowa. Budżety poszczególnych kontraktów podlegają w ciągu roku formalnemu procesowi aktualizacji w oparciu o bieżące informacje w ciągu roku i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Grupę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Grupę z klientem.

### 2.1. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH - KAUCJE

	30-06-2019			31-12-2018		
	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	59 914	13 024	<b>72 938</b>	53 362	9 535	<b>62 897</b>
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	115 059	15 318	<b>130 377</b>	108 097	10 405	<b>118 502</b>



## 2. KONTRAKTY BUDOWLANE

### Informacje o znaczących kontraktach, podpisanych w okresie sześciu miesięcy 2019 roku oraz po dniu bilansowym.

**W dniu 11 stycznia 2019 roku** Emitent zawarł znaczącą Umowę na roboty budowlane na niżej określonych warunkach:

Emitent występuje w umowie jako Partner Konsorcjum utworzonego wraz z PBDI S.A. siedzibą w Toruniu (Lider Konsorcjum) – spółką zależną w 90% od Emitenta, oraz Electrum sp. z o. o. z siedzibą w Białymstoku (Partner Konsorcjum).

1. Data zawarcia kontraktu: 10 stycznia 2019 roku
2. Inwestor: Windfarm Polska II spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Koszalinie przy ul. Wojska Polskiego 24-26, 75-712 Koszalin;
3. Całkowita wartość kontraktu netto: 41 350 000,00 PLN. Wartość zakresu realizowanego przez Electrum Sp. z o.o. wynosi 11 850 400,00 PLN netto;
4. Przedmiot kontraktu: zaprojektowanie, wykonanie, wyposażenie, dostawa, budowa, wykonanie prób oraz uruchomienie infrastruktury budowlanej i elektrycznej dla projektu budowy farmy wiatrowej w miejscowości Barwice w Polsce składającej się z 14 turbin wiatrowych, 1 stacji elektroenergetycznej oraz przyłącza do sieci przesyłowej 110 kV;
5. Termin realizacji Umowy: do 29 lutego 2020 roku;

**W dniu 04 lutego 2019 roku** doszło do zawarcia aneksu do umowy na roboty budowlane z dnia 12.06.2018 roku dotyczącej opracowania projektu wykonawczego, wybudowania i przekazania do eksploatacji farmy wiatrowej Potęgowo – Wschód o mocy 101,25 MW z zawartej przez Konsorcjum firm PBDI S.A. z siedzibą w Toruniu (Spółka zależna od Emitenta), Emitenta, Electrum sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku.

Wprowadzone aneksem zmiany polegają na:

1. Zwiększeniu wynagrodzenia do kwoty 128 701 845,- PLN netto w tym wartość prac przypadająca na Electrum sp. z o.o. 43 276 000,20 PLN netto. Pierwotna kwota umowy wynosiła 122 981 846,12 PLN. Zmiana wartości umowy wynika ze zwiększenia wartości wynagrodzenia za zrealizowanie Drugiego Etapu budowy.
2. Podtrzymany pozostaje warunkowy charakter umowy.

**W dniu 17 kwietnia 2019 roku** ERBUD S.A. podpisał ze Spółką zależną od Vantage Development S.A. - spółka VD spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mieszkania XVIII sp.k. (Zamawiający) - umowę w ramach generalnego wykonawstwa realizującą inwestycję developerską Legnicka 33 we Wrocławiu (Inwestycja).

Wartość Umowy to 67,2 mln PLN netto.

Na podstawie Umowy Wykonawca został zobowiązany do budowy i oddania do użytkowania budynku mieszkalnego wielorodzinnego z garażem podziemnym w inwestycji Legnicka 33, wraz z wewnętrzną i zewnętrzną infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu, w tym małą architekturą i zielenią, budowlami towarzyszącymi, a także układem komunikacyjnym oraz niezbędnymi drogami związanymi z realizacją przez Zamawiającego inwestycji nie drogowej. Inwestycja obejmować będzie 239 mieszkań i 11 lokali usługowych. Uzyskanie pozwolenia na użytkowanie zostało przewidziane w terminie 82 tygodni od dnia doręczenia nakazu rozpoczęcia robót.

## 2. KONTRAKTY BUDOWLANE

**W dniu 26 kwietnia 2019 roku** Emitent podpisał umowę o roboty budowlane na niżej wyspecyfikowanych warunkach:

KONTRAKT UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE dotycząca wykonania przebudowy i rozbudowy krytej pływalni miejskiej znajdującej się w Ośrodku Sportu i Rekreacji OSiR Stargard Sp. z o.o. w Stargardzie.

INWESTOR Ośrodek Sportu i Rekreacji OSiR Stargard Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Stargardzie przy ulicy Szczecińskiej Nr 35, 73-110 Stargard

TERMIN REALIZACJI Od 6 maja 2019 roku do 26.10.2020 roku.

ZAKRES PRAC wykonanie robót rozbiórkowych, budowlanych wraz z robotami instalacyjnymi, zagospodarowaniem terenu i towarzyszącą infrastrukturą techniczną, wykonanie nitek basenowych, dostarczenie wyposażenia, wraz z serwisowaniem obiektu na okres 1 roku

WARTOŚĆ W MLN PLN 31 620 658,82 PLN netto

MIEJSCE WYKONANIA Stargard, ul. Szczecińska 35

**W dniu 6 maja 2019 roku** została podpisana umowa na realizację stanu surowego inwestycji: UNT UpperNord Tower wraz z hotelem, częścią mieszkaniową, częścią biurową, częścią dla usług gastronomicznych i garażem podziemnym na niżej określonych warunkach:

1. Przedmiot umowy: budowa wieżowca UNT UpperNord Tower wraz z hotelem i garażem podziemnym, Mercedesstraße 2/2a, 40470 Düsseldorf

2. Strony umowy:

a) Klient: UpperNord Tower GmbH & Co. KG, Wilmersdorfer Str. 39, 10627 Berlin

b) Wykonawca : GWI Bauunternehmung GmbH, Hansaallee 247 b, 40549 Düsseldorf

3. Wartość umowy: 23.980.000,00 EUR netto (w przeliczeniu po średnim kursie NBP z dnia 06.05.2019: 102.747.106,00 PLN) + obowiązujący podatek MwSt, brutto 28.536.200,00 EUR, (w przeliczeniu po średnim kursie NBP z dnia 06.05.2019: 122.269.056,14 PLN)

4. Okres realizacji: 01.07.2019 roku– 20.09.2021 roku.

**W dniu 13 maja 2019 roku** ERBUD S.A. podpisał Umowę o roboty budowlane na niżej określonych warunkach:

1. Inwestor: PARK ROZWOJU III - PROJEKT ECHO - 112 SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ - SPÓŁKA KOMANDYTOWA, 25-323 Kielce, Al. Solidarności 36 , NIP: 6572904450, REGON: 26056624300000

2. Wartość kontraktu 33 350 000,00 PLN netto;

3. Przedmiot kontraktu Generalne wykonawstwo obiektu - Budynek Pensjonatu - Warszawa ul. Suwak 13

4. Miejsce wykonywania kontraktu ul. Suwak 13 (dawna Woronicza 37), Warszawa

5. Terminy realizacji: Rozpoczęcie Robót - 13.05.2019 roku. Zakończenie Robót - 04.12.2020 roku.

## 2. KONTRAKTY BUDOWLANE

**W dniu 15 maja 2019 roku** Spółka zależna od Emitenta – GWI GmbH podpisała dwie umowy na różne zakresy robót budowlanych z PflegeQuartier Düren GmbH dotyczące realizacji tego samego obiektu: budowa kompleksu dla seniorów Neue Jülicher Straße 52, 52353 Düren. W spółce PflegeQuartier Düren GmbH, GWI GmbH posiada 51% udziałów.

Umowy zostały podpisane na niżej wymienionych warunkach:

### Budowa 1

1. Przedmiot umowy: prace stanu surowego zamkniętego - budowa kompleksu dla seniorów Neue Jülicher Straße 52, 52353 Düren
2. Data podpisania kontraktu: 15.05.2019 roku
3. Strony umowy:
  - a) Klient: PflegeQuartier Düren GmbH, Hansaallee 247 b, 40549 Düsseldorf
  - b) Wykonawca: GWI Bauunternehmung GmbH, Hansaallee 247 b, 40549 Düsseldorf;
4. Wartość umowy: 6.706.499,68 EUR netto
5. Okres realizacji: 16.05.2019 roku – 31.12.2019 roku.

**W dniu 23 maja 2019 roku** spółka PBDI S.A z Torunia (podmiot zależny w 90% od Emitenta) zawarła znaczącą Umowę na roboty budowlane na niżej określonych warunkach:

1. Data zawarcia kontraktu: 23 maja 2019 roku
2. Inwestor (dokładna nazwa i siedziba): Park Wiatrowy Gaworzyce Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą przy ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 41 w Warszawie 00-347;
3. Całkowita wartość kontraktu netto: 24 764 741,62 PLN netto;
4. Przedmiot kontraktu: roboty budowlane przy budowie farmy wiatrowej Żukowice;
5. Termin realizacji Umowy: do 30 czerwca 2020 roku.

**W dniu 30 maja 2019 roku** Spółka zależną od Emitenta - Erbud Operations Sp. z o.o. podpisał znaczącą umowę budowlaną na niżej określonych warunkach:

1. Data zawarcia aneksów do kontraktu 30.05.2019 roku
2. Inwestor: "Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o. 31-826 Kraków, os. Złotej Jesieni 1
3. Wartość kontraktu 41.807.700,00 PLN brutto "(33.990.000,00 PLN netto)
4. Przedmiot kontraktu "Wykonanie prac termomodernizacyjnych na budynku głównym Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o. (w formule ""projektuj i buduj"")
5. Miejsce wykonywania kontraktu Kraków
6. Terminy realizacji 30 miesięcy.

**2. KONTRAKTY BUDOWLANE**

**W dniu 06 czerwca 2019 roku** Emitent podpisał znaczącą Umowę na roboty budowlane na niżej określonych warunkach:

1. Inwestor "Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie, ul. Dr. K. Jaczewskiego 8,20-954 Lublin,"
  2. Wartość kontraktu 45 414 060,00 PLN brutto, 36 922 000,00 PLN netto
  3. Przedmiot kontraktu "Nazwa zamówienia: ""Termomodernizacja Budynku Głównego Szpitala oraz Budynku Polikliniki celem poprawy efektywności energetycznej SPSK Nr 4 w Lublinie"".
- Zakres prac obejmuje: modernizację systemu ogrzewania, docieplenie stropodachów i dachów, modernizację systemu przygotowania ciepłej wody, modernizację instalacji oświetleniowej, docieplenie wszystkich ścian zewnętrznych, stropów zewnętrznych, wymianę części okien i drzwi, elementy zagospodarowania terenu. W ramach projektu zostanie zamontowana instalacja fotowoltaiczna."
4. Miejsce wykonywania kontraktu "ul. Dr. K. Jaczewskiego 8,20-954 Lublin,"
  5. Terminy realizacji do 06.09.2021 roku.

**W dniu 17 lipca 2019 roku** Emitent podpisał umowę o roboty budowlane na niżej określonych warunkach:

**KONTRAKT UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE** dotycząca wykonania

Zespołu dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych z lokalami usługowymi na parterze, z garażem podziemnym wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Milczańskiej w Poznaniu.

INWESTOR Bouygues Immobilier Polska Sp. z o.o.

Al. Armii Ludowej 14

00 - 638 Warszawa

TERMIN REALIZACJI 19.07.2019 - 21.07.2021

ZAKRES PRAC kompleksowe wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych, zagospodarowanie terenu wraz towarzyszącą infrastrukturą techniczną.

WARTOŚĆ: 83 143 824,84 PLN netto - wynagrodzenie ryczałtowe

MIEJSCE WYKONANIA Poznań, ul. Milczańska

## 2. KONTRAKTY BUDOWLANE

**W dniu 24 lipca 2019 roku** ERBUD S.A. podpisał Umowę na roboty budowlane na niżej określonych warunkach:

KONTRAKT "UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE dotycząca zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na: Budowę Morskiego Centrum Nauki im. prof. Jerzego Stelmacha w Szczecinie"

INWESTOR Morskie Centrum Nauki im. prof. Jerzego Stelmacha w Szczecinie

TERMIN REALIZACJI 20 miesięcy od daty zawarcia umowy

KUBATURA m<sup>3</sup> 49 031,6 m<sup>3</sup>

POWIERZCHNIA m<sup>2</sup> Pc: 10 711,7 m<sup>2</sup>; Pu: 6 949,1 m<sup>2</sup>

ZAKRES PRAC wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych, zagospodarowanie terenu wraz towarzyszącą infrastrukturą techniczną, dostarczenie wyposażenia, wykonanie rozruchu mechanicznego i technologicznego.

WARTOŚĆ: 74 265 594,46 PLN netto - wynagrodzenie ryczałtowe

MIEJSCE WYKONANIA Szczecin, Tadeusza Apolinarego Wendy 6, 71-899 Szczecin

**W dniu 25 lipca 2019 roku** Emitent podpisał umowę na roboty budowlane na niżej określonych warunkach:

1. Inwestor (dokładna nazwa i siedziba) Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie, ul. Szopena 2, 35-055 Rzeszów

2. Wartość kontraktu 29 180 251,69 PLN netto.

3. Przedmiot kontraktu "Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa budynku Podkarpackiego Centrum Chorób Płuc w Rzeszowie wraz z wewnętrznymi instalacjami: wod.-kan., c.o., gaz, wentylacja mechaniczna i klimatyzacja, instalacja chłodnicza, elektryczna, teletechniczna, gazów medycznych; rozbiórka części budynku PCCHP - segment B; rozbudowa, przebudowa budynku gazów medycznych wraz z wewnętrznymi instalacjami: elektrycznymi, teletechnicznymi, gazów medycznych, c.o., wentylacji mechanicznej; budowa stacji transformatorowej i agregatu prądotwórczego; urządzenia budowlane: miejsca postojowe, drogi, dojścia piesze, mur oporowy, zbiornik tlenu, czerpnia powietrza; zewnętrzne doziemne instalacje: wodociągowe, c.o., c.c.w., c.t., gazowe, k.s., gazów medycznych, k.d., elektryczne NN, przebudowa instalacji elektrycznych, oświetlenie zewnętrzne terenu i kanalizacji kablowej; przyłącza i sieci: przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej, przyłącze elektroenergetyczne SN, przebudowa sieci teletechnicznych" na działkach nr 69/19, 69/17, 69/14, 69/20, 69/21 obr 207 w Rzeszowie przy ul. Rycerskiej 2 – ETAP I"

4. Miejsce wykonywania kontraktu Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie, Podkarpackie Centrum Chorób Płuc w Rzeszowie, ul. Rycerska 2, 35-241 Rzeszów

5. Terminy realizacji 25.07.2019 roku - 25.03.2021 roku.

**W dniu 30 lipca 2019 roku** Emitent podpisał umowę o roboty budowlane na niżej wyszczególnionych warunkach:

1. Inwestor (dokładna nazwa i siedziba) Lake Hill Sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa

2. Wartość kontraktu 26 408 721,00 PLN

3. Przedmiot kontraktu Budowa inwestycji Lake Hill II obejmującej: BUDYNKI HOTELOWE C i D wraz z zagospodarowaniem terenu w Sosnówce

4. Miejsce wykonywania kontraktu Sosnówka, gmina Podgórzyń

5. Terminy realizacji 07.2019-12.2020.

### 3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

#### 3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

##### 3.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM



Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazywany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego).

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej to kwota równa nadwyżce cen obejmowania akcji Jednostki Dominującej ponad ich wartość nominalną. Ujmowana jest w linii Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Pozostałe kapitały zapasowe tworzone są głównie z zysku lat ubiegłych, w tym kwot obligatoryjnie przekazywanych na kapitał zapasowy zgodnie z wymogami KSH.

Kapitał własny przypisany udziałowcom niekontrolującym stanowi część kapitałów własnych jednostek zależnych objętych konsolidacją pełną, która należy do innych udziałowców aniżeli jednostki wchodzące w skład Grupy.

Wynik netto jednostek zależnych w części należącej do udziałowców innych niż jednostki wchodzące w skład Grupy stanowi wynik udziałowców niekontrolujących.

Kapitał zapasowy Grupy tworzony jest zgodnie z postanowieniami Kodeksu Spółek Handlowych oraz decyzjami akcjonariuszy. Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, jednakże część kapitału zapasowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega on podziałowi na inne cele.

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy. Wskaźniki te zaprezentowano poniżej.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może odpowiednio kształtować wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy lub wyemitować nowe akcje.

#### Kapitał podstawowy

##### Akcjonariusz

Wolff & Muller Holding GmbH & Co.KG	
DGI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych kontrolowany przez Dariusza Grzeszczaka	
NATIONALE - NEDERLANDEN Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A (dawniej ING PTE )	
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	
Dariusz Grzeszczak	
PKO OFE	
Adler Properties Sp. Z o.o. kontrolowana przez Józefa Zubelewicza	
Józef Zubelewicz	
Agnieszka Głowacka	
Pozostali Akcjonariusze	
<b>Razem</b>	

Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym
4 152 865	32,41%
2 136 260	16,67%
1 200 000	9,37%
1 183 146	9,23%
773 900	6,04%
715 279	5,58%
412 087	3,22%
259 500	2,03%
4 077	0,03%
1 974 745	15,42%
<b>12 811 859</b>	<b>100%</b>

### 3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

Statut Spółki nie przyznaje akcjonariuszom, o których mowa powyżej, żadnych uprawnień osobistych w stosunku do Erbud S.A., w szczególności nie przyznaje prawa do powoływania członków Zarządu ani członków Rady Nadzorczej Erbud.

Liczba akcji składających się na zatwierdzony kapitał jest równa liczbie akcji wyemitowanych. Wartość nominalna jednej akcji dla wszystkich serii wynosi 0,10 zł. Żadne akcje nie zostały zarezerwowane dla potrzeb emisji związanych z realizacją opcji umów sprzedaży. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi nieuprzywilejowanymi. Nie występują żadne ograniczenia praw do akcji, ani ograniczenia zbywalności akcji.

#### 3.2. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK



Zobowiązania z tytułu zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy pozycje te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	30-06-2019	31-12-2018
<b>Długoterminowe</b>		
Kredyty bankowe	19 602	20 898
<b>Krótkoterminowe</b>		
Kredyty w rachunku bieżącym	59 410	24 538
Kredyty bankowe	15 512	15 744
Pożyczki	1 381	17
	76 303	40 299
<b>Razem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek</b>	<b>95 905</b>	<b>61 197</b>

W pozycji długoterminowe kredyty i pożyczki ujęta jest kwota 1 581 tys zł z tytułu pożyczki otrzymanej od firmy De Lage Landen.

**3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE**

	30 czerwiec 2019	31 grudzień 2018
	W walucie funkcjonalnej	W walucie funkcjonalnej
<b>Kredyty i pożyczki</b>		
Długoterminowe	19 602	20 898
Krótkoterminowe	76 303	40 299
<b>Razem</b>	<b>95 905</b>	<b>61 197</b>
W tym oprocentowane stopą procentową:		
Stałą	-	-
Oprocentowanie	1,5% - 4%	1,5% - 4%
Zmienną	-	-
Baza oprocentowania	Wibor 1M - 3M; EURIBOR; EONIA	Wibor 1M - 3M; EURIBOR; EONIA

Na dzień bilansowy Grupa posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 1 170 181 tys. zł, które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty lub gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy Grupa wykorzystwała 92 943 tys. zł na zaciągnięcie kredytów oraz 605 071 tys. zł na wykorzystane gwarancje zarówno bankowe, jak i ubezpieczeniowe.

**Kowenanty**

Umowy kredytowe oraz wielocelowe umowy finansowe (kredyt wraz linią na gwarancję) na dzień publikacji skróconego sprawozdania finansowego zawierają wskaźniki finansowe, które kredytobiorca zobowiązał się utrzymywać w okresie kredytowania. Na dzień 30 czerwca 2019 r. nastąpiło złamanie wskaźników opartych na kapitałach własnych w dwóch bankach: ING Bank Śląski oraz mBank S.A.. W chwili obecnej Zarząd ERBUD S.A. wystąpił do instytucji finansujących o zgodę na niedotrzymanie tych wskaźników. Skutkiem złamania kowenantów może być postawienie zobowiązań wynikających z umów kredytowych oraz umów finansowych z opisanymi poniżej bankami w stan natychmiastowej wymagalności. Wszystkie zobowiązania wynikające z umów kredytowych zostały wykazane w sprawozdaniu jako zobowiązania krótkoterminowe. Na dzień publikacji skróconego sprawozdania finansowego, Emitent otrzymał zwolnienie z ING Bank Śląski ze spełnienia wymaganych warunków na 30.06.2019 r.

Wskaźniki oparte na danych skonsolidowanych			30-06-2019
ING Bank	dług netto/EBITDA	max.3,0 na koniec 2Q	0,79
		max. 2,5 na koniec 4Q	
	kapitalizacja	min. 0,25	0,21
	bieżąca płynność	min. 1,2	1,28
mBank S.A.	marża EBIT	min. 1%	1,70%
	udział kapitałów	min 25%	21,4%
	dług netto/EBITDA	max.2,5 na koniec 2Q	0,79
		max. 2,0 na koniec 4Q	



### 3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

#### 3.3. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI



Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy zobowiązanie to wyceniane jest według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała następujące zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji, stanowiące zobowiązania o charakterze długoterminowym:

Data emisji	Rodzaj wyemitowanych obligacji	Waluta (podać funkcjonalna czy obca)	Oprocentowanie	Termin wykupu	Cel pozyskania finansowania	Wartość nominalna emisji	30-06-2019	31-12-2018	
27-09-2017	na okaziciela seria C, zdematerializowanych, niezabezpieczonych	funkcjonalna	WIBOR 6M	27-09-2021	sfinansowanie zwiększonego zapotrzebowania na kapitał obrotowy	1	52 000	52 000	
<b>Razem zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe</b>							1	<b>52 000</b>	<b>52 000</b>

#### 3.4. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU

Okres		30-06-2019	31-12-2018
		Wartość nominalna minimalnych opłat	Wartość nominalna minimalnych opłat
Do 1 roku	Krótkoterminowe	9 825	6 016
1 - 5 lat	Długoterminowe	26 355	9 847
		<b>36 180</b>	<b>15 863</b>
Koszty finansowe z tytułu leasingu		751	905
<b>Wartość bieżąca minimalnych opłat</b>		<b>35 429</b>	<b>14 958</b>

Opis polityk rachunkowości dotyczących MSSF 16 „Leasing” przedstawiono w nocie 6.1.

W pozycji zobowiązań krótkoterminowych Grupa ujęła zobowiązania z tytułu umów najmu i dzierżaw zgodnie z MSSF 16 „leasing” w kwocie 4 461 tys., oraz w zobowiązaniach długoterminowych w kwocie 15 622 tys.

### 3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

#### 3.5. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA

Na 30 czerwca 2019 r. zabezpieczenia zobowiązań z tytułu zadłużenia na rzeczowych aktywach trwałych o łącznej wartości 16 526 tys. zł (31 grudnia 2018 r. – 18 126 tys. zł) stanowiły następujące aktywa:

	30-06-2019	31-12-2018
Rzeczowe aktywa trwałe	16 526	18 126
Pozostałe	-	-
<b>Razem</b>	<b>16 526</b>	<b>18 126</b>

Informacje dotyczące zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek zawarto w nocie 3.2.

#### 3.6. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	Aktywa warunkowe		Zobowiązania warunkowe	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
<b>Pozostałe jednostki</b>				
Gwarancje i poręczenia	101 456	97 461	558 709	668 278
Weksle	2 225	2 225	21 299	19 646
Sprawy sporne	-	-	46 682	46 682
W tym sprawa przeciwko MPL Modlin	-	-	34 381	34 381
<b>Razem</b>	<b>103 681</b>	<b>99 686</b>	<b>626 690</b>	<b>734 606</b>

Aktywa warunkowe obejmują otrzymane przez Grupę od podwykonawców gwarancje i poręczenia z tytułu gwarancji dobrego wykonania oraz rękojmi.

Zobowiązania warunkowe Grupy natomiast dotyczą przede wszystkim zleceń udzielenia gwarancji przez Grupę oraz przez banki na rzecz kontrahentów Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń z tytułu kontraktów budowlanych, głównie gwarancji dobrego wykonania oraz zobowiązań wadialnych.

### 3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

#### 3.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY



Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne w banku i kasie oraz lokaty krótkoterminowe o okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy od dnia założenia.

Grupa posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania. Do grupy tej zalicza przede wszystkim środki stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych wystawionych w odniesieniu do realizowanych przez Grupę kontraktów budowlanych oraz zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych, o ile ich termin ograniczenia w dysponowaniu nie przekracza 3 miesięcy.

Grupa wykazuje środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

	30-06-2019	31-12-2018
Środki pieniężne w kasie	197	103
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	94 000	184 103
Środki pieniężne na rachunkach bankowych o ograniczonej możliwości dysponowania (zabezpieczenie gwarancji bankowych)	15 633	18 772
Inne środki pieniężne	-	3 630
<b>Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty</b>	<b>109 830</b>	<b>206 608</b>

## 4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

### 4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

#### 4.1. SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Grupa na podstawie raportowania zarządczego przedstawianego głównemu decydentowi operacyjnemu (tj. Zarządowi Jednostki Dominującej) zidentyfikowała pięć podstawowych segmentów sprawozdawczych:

- budownictwo kubaturowe w kraju,
- budownictwo kubaturowe za granicą,
- budownictwo inżynieryjno-drogowe,
- budownictwo przemysłu w kraju,
- budownictwo przemysłowe za granicą,
- segment pozostały.

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany poprzez kwalifikację poszczególnych spółek Grupy według ich podstawowej, statutowej działalności oraz znaczenia działalności spółek na rzecz segmentu. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej stanowiące podstawę danych na temat segmentów sprawozdawczych oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy. Transakcje pomiędzy poszczególnymi segmentami dokonywane są na warunkach rynkowych.

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, marża EBIT oraz EBITDA. Należy mieć na uwadze, że nie są to wskaźniki zdefiniowane w MSSF oraz nie stanowią one mierników wystandaryzowanych, dlatego sposoby ich kalkulacji mogą różnić się między różnymi jednostkami na rynku. Grupa definiuje EBIT jako zysk brutto powiększony o koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe. Marża EBIT definiowana jest jako stosunek EBIT do przychodów ze sprzedaży wyrażony w procentach. EBITDA definiowana jest jako EBIT powiększony o amortyzację w okresie.

Segment sprawozdawczy	Opis działalności segmentu	Segmenty operacyjne zagregowane w segmencie sprawozdawczym	Przesłanki agregacji segmentów operacyjnych w segmenty sprawozdawcze
<b>Budownictwo kubaturowe w kraju</b>	Wykonawstwo budynków mieszkalnych oraz obiektów biurowych i użyteczności publicznej w Polsce	Segmentem operacyjnym są poszczególne spółki: jednostka dominująca - Erbud S.A., Erbud International Sp. z o.o., Erbud Operations Sp. z o.o. oraz Hebud Sp. z o.o. Ponadto do segmentu alokowana jest część działalności jednostki dominującej Erbud S.A. związana z pośrednictwem w zawieraniu umów realizowanych przez spółki zależne na podstawie specyficznie identyfikowalnych faktycznie wygenerowanych przychodów i poniesionych kosztów dotyczących danego segmentu.	Segmenty operacyjne zostały zagregowane na podstawie podobieństwa: - długoterminowych średnich marż brutto; - podobieństwa oferowanych przez spółki produktów i usług, - procesów produkcyjnych, - metod dystrybucji - rodzaju odbiorców.
<b>Budownictwo kubaturowe za granicą</b>	Wykonawstwo budynków mieszkalnych oraz obiektów biurowych i użyteczności publicznej za granicą (głównie Niemcy i Belgia)	Segmentem operacyjnym jest Grupa GWI, której podmiotem dominującym jest spółka zależna GWI GmbH. Ponadto do segmentu alokowana jest część działalności jednostki dominującej Erbud S.A. związana z pośrednictwem w zawieraniu umów realizowanych przez spółki zależne na podstawie specyficznie identyfikowalnych faktycznie wygenerowanych przychodów i poniesionych kosztów dotyczących danego segmentu oraz część działalności Erbud International Sp. z o.o. według tych samych zasad jak podano w odniesieniu do jednostki dominującej Erbud S.A.	Nie dokonywano agregacji

#### 4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

<b>Budownictwo inżynieryjno-drogowe</b>	Budowa dróg oraz farm wiatrowych	Segmentem operacyjnym jest spółka PBDI S.A.	Nie dokonywano agregacji
<b>Budownictwo przemysłu w kraju</b>	Realizacja projektów industrialnych w branży szeroko rozumianego przemysłu	Segmentem operacyjnym jest cała Grupa Erbud Industry, w skład której wchodzi: Erbud Industry Sp. z o.o., Erbud Industry Centrum Sp. z o.o., Erbud Industry Pomorze Sp. z o.o., Erbud Industry Południe Sp. z o.o. Ponadto do segmentu alokowana jest część działalności jednostki dominującej Erbud S.A. według tych samych zasad jak podano w odniesieniu do segmentu „budownictwo kubaturowe za granicą”.	Nie dokonywano agregacji
<b>Budownictwo przemysłu za granicą</b>	Realizacja projektów industrialnych w branży szeroko rozumianego przemysłu	Segmentem operacyjnym jest cała Grupa Erbud Holding, w skład której wchodzi: Erbud Holding Deutschland GmbH, Erbud Beteteiligungs GmbH, Target –IVT. Ponadto do segmentu alokowane jest część działalności jednostki zależnej Erbud Industry Południe Sp. z o.o. według tych samych zasad jak podano w odniesieniu do segmentu „budownictwo kubaturowe za granicą”.	Nie dokonywano agregacji
<b>Segment pozostały</b>	Usługi szeroko rozumianego wsparcia	Segmentem operacyjnym jest spółka Erbud Shared Services Sp. z o.o.	Nie dokonywano agregacji

#### Główne informacje dotyczące segmentów w okresach sprawozdawczych 01.2019 – 06.2019 i 01.2018 – 06.2018

Grupa prowadzi działalność w Polsce oraz za granicą (w Niemczech, Belgii, Holandii, Szwecji i Francji). Przychody od klientów zewnętrznych oraz aktywa w żadnym z krajów poza Polską nie są istotne, stąd zostały zagregowane łącznie i wykazane jako „Zagranica”.

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019			Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2018		
	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:						
Przychody rozpoznawane w czasie	1 082 023	116 699	<b>1 198 722</b>	821 091	138 671	<b>959 762</b>
Przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	1 022 021	62 159	<b>1 084 180</b>	778 802	98 367	<b>877 169</b>
Pozostałe przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	55 407	53 947	<b>109 354</b>	36 179	35 953	<b>72 132</b>
	4 595	593	<b>5 188</b>	6 110	4 351	<b>10 461</b>
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	97 422	39 624	<b>137 046</b>	77 902	36 550	<b>114 452</b>

#### 4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Dane dotyczące przychodów i wyników oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów sprawozdawczych przedstawiono w poniższej tabeli.

							Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019
	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo inżynieryjno- drogowe	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segmenty - pozostałe	Razem działalność kontynuowana
<b>Przychody razem</b>							
Sprzedaż między segmentami	-	-	(7 691)	(10 555)	-	-	(18 246)
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	866 564	62 422	122 622	111 160	54 277	(77)	1 216 968
<b>Przychody ze sprzedaży razem</b>	<b>866 564</b>	<b>62 422</b>	<b>114 931</b>	<b>100 605</b>	<b>54 277</b>	<b>(77)</b>	<b>1 198 722</b>
<b>Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do (Straty)/Zysku brutto Grupy</b>							
Koszt własny sprzedaży	833 479	65 361	103 362	93 089	41 169	(337)	1 136 123
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(23 153)	4 809	(7 366)	(8 818)	(7 010)	4 311	(37 227)
<b>Wynik segmentu – EBIT</b>	<b>9 932</b>	<b>1 870</b>	<b>4 203</b>	<b>(1 302)</b>	<b>6 098</b>	<b>4 571</b>	<b>25 372</b>
Marża EBIT	1%	3%	4%	-1%	11%	-5911%	2%
Wynik na działalności finansowej	(2 282)	(789)	(402)	(724)	(164)	(1)	(4 362)
<b>Wynik brutto bez działalności zaniechanej</b>	<b>7 650</b>	<b>1 081</b>	<b>3 801</b>	<b>(2 026)</b>	<b>5 934</b>	<b>4 570</b>	<b>21 010</b>
Podatek dochodowy	2 616	(483)	1 032	(28)	1 714	12	4 863
<b>Wynik netto bez działalności zaniechanej</b>	<b>5 034</b>	<b>1 564</b>	<b>2 769</b>	<b>(1 998)</b>	<b>4 220</b>	<b>4 558</b>	<b>16 147</b>
Amortyzacja	3 241	957	1 936	2 812	1 140	300	10 386
<b>Wynik segmentu – EBITDA</b>	<b>13 173</b>	<b>2 827</b>	<b>6 139</b>	<b>1 510</b>	<b>7 238</b>	<b>4 871</b>	<b>35 758</b>
<b>Aktywa i zobowiązania</b>							
<b>Aktywa razem</b>	<b>700 429</b>	<b>128 653</b>	<b>153 463</b>	<b>127 869</b>	<b>74 015</b>	<b>8 835</b>	<b>1 193 264</b>
<b>Zobowiązania razem</b>	<b>599 467</b>	<b>66 260</b>	<b>108 035</b>	<b>108 995</b>	<b>48 860</b>	<b>5 809</b>	<b>937 426</b>
<b>Inne istotne pozycje</b>							
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	-
Utrata wartości aktywów finansowych	2 481	(9 068)	40	(36)	85	5	(6 493)
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	2 040	903	679	1 341	2 520	306	7 789
Przychody z tytułu odsetek	685	29	111	16	1	11	853
Koszty z tytułu odsetek	1 960	346	299	642	137	12	3 396

#### 4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

							Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2018
	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo inżynieryjno- drogowe	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segmenty - pozostałe	Razem działalność kontynuowana
<b>Przychody razem</b>							
Sprzedaż między segmentami	-	-	(614)	(16 538)	-	-	(17 152)
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	614 627	93 046	114 933	107 209	45 625	1 474	976 914
<b>Przychody ze sprzedaży razem</b>	<b>614 627</b>	<b>93 046</b>	<b>114 319</b>	<b>90 671</b>	<b>45 625</b>	<b>1 474</b>	<b>959 762</b>
<b>Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do (Straty)/Zysku brutto Grupy</b>							
Koszt własny sprzedaży	622 550	101 419	104 404	84 444	36 131	798	949 746
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(20 027)	(7 140)	(6 433)	(9 000)	(2 346)	(5 511)	(50 457)
<b>Wynik segmentu – EBIT</b>	<b>(27 950)</b>	<b>(15 513)</b>	<b>3 482</b>	<b>(2 773)</b>	<b>7 148</b>	<b>(4 835)</b>	<b>(40 441)</b>
Marża EBIT	-5%	-17%	3%	-3%	16%	-328%	-4%
Wynik na działalności finansowej	2 839	989	687	(576)	(205)	8	3 742
<b>Wynik brutto bez działalności zaniechanej</b>	<b>(25 111)</b>	<b>(14 524)</b>	<b>4 169</b>	<b>(3 349)</b>	<b>6 943</b>	<b>(4 827)</b>	<b>(36 699)</b>
Podatek dochodowy	(5 453)	(4 783)	1 085	(455)	2 779	38	(6 789)
<b>Wynik netto bez działalności zaniechanej</b>	<b>(19 658)</b>	<b>(9 741)</b>	<b>3 084</b>	<b>(2 894)</b>	<b>4 164</b>	<b>(4 865)</b>	<b>(29 910)</b>
Amortyzacja	1 771	493	1 759	1 763	1 027	422	7 235
<b>Wynik segmentu – EBITDA</b>	<b>(26 179)</b>	<b>(15 020)</b>	<b>5 241</b>	<b>(1 010)</b>	<b>8 175</b>	<b>(4 413)</b>	<b>(33 206)</b>
<b>Aktywa i zobowiązania</b>							
<b>Aktywa razem</b>	<b>598 762</b>	<b>122 475</b>	<b>112 111</b>	<b>102 445</b>	<b>77 456</b>	<b>8 896</b>	<b>1 022 145</b>
<b>Zobowiązania razem</b>	<b>523 266</b>	<b>68 393</b>	<b>53 824</b>	<b>93 347</b>	<b>50 702</b>	<b>1 902</b>	<b>791 434</b>
<b>Inne istotne pozycje</b>							
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	-	-	(22)	-	-	-	(22)
Utrata wartości aktywów finansowych	(1 129)	2 120	262	-	-	-	1 253
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	796	920	472	634	468	376	3 666
Przychody z tytułu odsetek	2 412	7	421	101	-	13	2 954
Koszty z tytułu odsetek	2 242	273	106	612	115	5	3 353

## 4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

### 4.2. OPODATKOWANIE



Na obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego składają się dwa elementy: bieżący podatek dochodowy oraz podatek odroczony.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, spółki Grupy, stosując metodę bilansową, tworzą: zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych i ustalają aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do ujemnych różnic kursowych oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia przy zastosowaniu zasady ostrożności.

Zobowiązań oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się w przypadku różnic przejściowych powstających na początkowym ujęciu składnika aktywów bądź zobowiązania w transakcji nie stanowiącej połączenia przedsięwzięć oraz w momencie przeprowadzania transakcji nie mających wpływu ani na wynik księgowy ani podatkowy.



Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są kompensowane, jeżeli istnieje tytuł prawny uprawniający do skompensowania należności podatkowych i bieżących zobowiązań podatkowych oraz jeżeli odroczony podatek dotyczy podatku nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika. Oznacza to iż aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacji w ramach poszczególnych spółek Grupy.



Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na zrealizowanie aktywa.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatku dochodowego przedstawia poniższa tabela:

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2018
<b>Wynik brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej</b>	21 010	(36 699)
<b>Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce - 19%</b>	3 992	(6 973)
Dodatkowe obciążenie wynikające ze stawki przekraczającej 19% w Niemczech	582	(942)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Nadwyżka trwałych kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów nad przychodami niezaliczonymi do dochodu do opodatkowania	289	1 126
<b>Podatek wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w tym</b>	<b>4 863</b>	<b>(6 789)</b>
Podatek bieżący	7 348	2 936
Podatek odroczony	(2 485)	(9 725)
<b>Efektywna stopa podatkowa</b>	<b>23,15%</b>	<b>18,50%</b>



#### 4. Noty objaśniające do sprawozdania z całkowitych dochodów

Poniższa tabela przedstawia zmiany aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w roku obrotowym:

	1 stycznia 2018	Wpływ na		31 grudnia 2018	Wpływ na		30 czerwca 2019
		Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody		Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	
<b>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</b>							
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - wycena	37 639	(1 146)	-	36 493	11 917	-	48 410
Nota 6.6. Rezerwy	6 416	931	1 107	8 454	141	-	8 595
Strata podatkowa	2 516	9 220	-	11 736	(5 500)	-	6 236
Naliczone wynagrodzenia i obciążenia	437	76	-	513	(24)	-	489
Nota 6.4. Odpisy aktualizujące wartość należności	2 043	414	1 960	4 417	471	-	4 888
Inne zobowiązania finansowe	1 568	450	-	2 018	(53)	-	1 965
Koszty następnych okresów	2 267	(483)	-	1 784	1 199	-	2 983
Pozostałe	1 110	(572)	32	570	1 748	(53)	2 265
<b>Razem</b>	<b>53 996</b>	<b>8 890</b>	<b>3 099</b>	<b>65 985</b>	<b>9 899</b>	<b>(53)</b>	<b>75 831</b>
<b>Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego</b>							
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - wycena	29 473	1 778	350	31 601	7 767	-	39 368
Przeszacowanie aktywów	1 970	(310)	3 112	4 772	(191)	-	4 581
Koszty finansowe aktywowane	-	-	-	-	-	-	-
Wycena bilansowa oraz dyskonto zobowiązań	127	34	-	161	(11)	-	150
Naliczone odsetki od zadłużenia	222	16	-	238	86	-	324
Zarachowane przychody	(3)	-	-	(3)	-	-	(3)
Pozostałe	1 524	326	(347)	1 503	(237)	(37)	1 229
<b>Razem</b>	<b>33 313</b>	<b>1 844</b>	<b>3 115</b>	<b>38 272</b>	<b>7 414</b>	<b>(37)</b>	<b>45 649</b>
Kompensata aktywów i zobowiązań	20 683			27 713			30 182
<b>Stan po kompensacie</b>	<b>25 345</b>			<b>33 107</b>			<b>34 974</b>
Aktywa	23 014			30 410			32 578
Zobowiązania	2 331			2 697			2 396
<b>Wpływ netto zmian w okresie</b>		<b>7 046</b>	<b>(16)</b>		<b>2 485</b>	<b>(16)</b>	

#### 4. Noty objaśniające do sprawozdania z całkowitych dochodów

W roku zakończonym 30 czerwca 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. nie wystąpiły ujemne pozycje różnic przejściowych od których nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego.

W tabeli poniżej zawarto okresy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

	30-06-2019		31-12-2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Krótkoterminowe	24 795	438	25 110	361
Długoterminowe	7 783	1 958	5 300	2 336
<b>Razem</b>	<b>32 578</b>	<b>2 396</b>	<b>30 410</b>	<b>2 697</b>

Informacje na temat kwot należności i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego przedstawiono w nocie 6.4 oraz 6.8.

## 5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

### 5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

#### 5.1. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE



Od 1 stycznia 2018 roku, zgodnie z MSSF 9, Grupa klasyfikuje instrumenty do następujących kategorii:

- Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu stanowią przede wszystkim:

Nota 5.1.2. Aktywa finansowe – udzielone pożyczki

Nota 2.1. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje

Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe

Należności z tytułu kontraktów budowlanych – wycena

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

**Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu** obejmują głównie:

Nota 2.1. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje

Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych – wycena

Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe

Noty 3.2. – Zadłużenie  
3.4.

#### 5.1.1. AKTYWA FINANSOWE

Grupa posiadała na 30 czerwca 2019 następujące pozycje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe:

	30-06-2019	31-12-2018
Nota 5.1.2. Udzielone pożyczki	3 423	10 856
Pozostałe	2 389	2 387
<b>Razem</b>	<b>5 812</b>	<b>13 243</b>
Długoterminowe	2 393	5 750
Krótkoterminowe	3 419	7 493

## 5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

### 5.1.2. AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI



Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek wycenia się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek”, w wyniku finansowym. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą rachunkowości wskazanej i prezentuje w pozycji „odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych”.

Wartość aktywów finansowych jest aktualizowana o odpis z tytułu utraty wartości wyliczony metodą oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss), zgodnie z MSSF 9.

W odniesieniu do udzielonych pożyczek nie stwierdzono utraty wartości. Pożyczki nie są przeterminowane na dzień bilansowy. Z udzielonymi pożyczkami wiąże się ryzyko kredytowe oraz ryzyko zmiany stóp procentowych, które zostały opisane odpowiednio.

### 5.2. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE



Wszystkie posiadane przez Grupę pochodne instrumenty finansowe są instrumentami zabezpieczającymi w ramach stosowanej przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne wynikające z udzielonych przez Grupę pożyczek oraz wpływów z tytułu umów o kontrakty budowlane zawarte z kontrahentami. Zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie odnosi się bezpośrednio na kapitał z aktualizacji wyceny. Część nieskuteczna odnoszona jest w rachunek wyników w pozycję przychody finansowe lub koszty finansowe. W okresie, w którym pozycja zabezpieczana pochodnym instrumentem finansowym wpływa na wynik finansowy, przeniesieniu do sprawozdania z wyniku podlega również kwota dotycząca tego instrumentu uprzednio ujęta w pozostałych całkowitych dochodach.

Zawarte instrumenty pochodne wykorzystywane są w celu ograniczenia ekspozycji Grupy na ryzyko walutowe. Dalsze informacje na temat zarządzania ryzykiem walutowym przedstawiono w nocie 5.3.1.

Ponadto instrumenty pochodne stanowiące aktywa narażają Grupę na ryzyko kredytowe. Na dzień bilansowy oraz okres porównawczy nie występowały istotne pozycje instrumentów pochodnych w pozycji aktywów.

Pochodne instrumenty finansowe posiadane przez Grupę – kontrakty forward – wyceniane są do wartości godziwej i klasyfikowane do poziomu 2 w hierarchii wartości godziwej, tj. wyceniane są w oparciu o obserwowalne dane wejściowe inne niż ceny notowane. Zgodnie z polityką zarządzania ryzykiem Grupy, na każdą datę bilansową przeprowadza się test prospektywny („ex-ante”) oraz retrospektywny („ex-post”) skuteczności zabezpieczenia. Prospektywny test skuteczności zabezpieczenia: wykorzystano metodę „dollar offset method” przy zastosowaniu tzw. hipotetycznego instrumentu pochodnego. Na potrzeby testu prospektywnego stosuje się historyczne stawki rynkowe kursów walutowych i stóp procentowych na comiesięczne daty poprzedzające datę bilansową.

### 5.3. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Grupa Erbud w toku prowadzonej działalności narażona jest na następujące istotne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Za ustalenie zasad zarządzania powyższymi ryzykami oraz ich weryfikację odpowiada Zarząd Jednostki Dominującej.

## 5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

### 5.3.1. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE

W ramach podstawowej działalności operacyjnej spółki wchodzące w skład Grupy zawierają kontrakty budowlane, które są denominowane w EUR. Przyjęta przez Zarząd polityka zarządzania ryzykiem walutowym polega na dopasowaniu waluty kontraktu do waluty wydatków związanych z tym kontraktem. Kontrakty realizowane na terenie Polski Grupa zawiera w większości przypadków w PLN, natomiast kontrakty realizowane za granicą zawierane są w EUR.

W odniesieniu do należności i zobowiązań wynikających z zawartych kontraktów budowlanych, z tytułu których nastąpią płatności w EUR oraz w odniesieniu do udzielonych pożyczek denominowanych w EUR, Grupa stosuje zabezpieczenia kontraktami forward na walutę EUR w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

### 5.3.2. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez spółki Grupy z zadłużenia, tj. kredytów bankowych i pożyczek (nota 3.2.), wyemitowanych obligacji (nota 3.3.) oraz leasingu finansowego (nota 3.4.).

Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne częściowo w inwestycje o zmiennej stopie procentowej (lokaty) oraz udziela pożyczek oprocentowanych głównie według stopy zmiennej.

Aktywa i zobowiązania oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Natomiast oprocentowane według stopy stałej narażają Grupę na ryzyko zmiany wartości godziwej, niemniej jednak ze względu na fakt, iż Grupa nie wycenia tych pozycji do wartości godziwej, wpływ ten nie jest odzwierciedlany w sprawozdaniu finansowym.

Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz dokonuje prognoz stóp procentowych.

### 5.3.3. RYZYKO KREDYTOWE

#### **Środki pieniężne i ich ekwiwalenty**

Grupa minimalizuje ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami poprzez dywersyfikację banków, z którymi zawierane są transakcje lokacyjne. Grupa współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności,

#### **Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności z tytułu kontraktów budowlanych**

W celu ochrony przed ryzykiem kredytowym wynikającym z należności związanych z realizacją kontraktów budowlanych (tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z wyceny kontraktów budowlanych), w Grupie funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego ze wszystkimi kontraktami, zarówno na etapie przed ofertowym, jak i w trakcie realizacji. Każdy kontrahent przed podpisaniem umowy jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w przekazaniu należności za wykonane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków od inwestora.

W Grupie nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego związana z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz należnościami z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z wyceny kontraktów budowlanych.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności oraz strukturę wiekową należności przeterminowanych zaprezentowano w nocie 6.4.

## 5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

### 5.3.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, Grupa utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Grupa wykorzystuje środki własne lub długoterminowe umowy leasingu, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Grupa stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które są nabywane w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez spółki Grupy.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 30 czerwca według daty zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności.

	30-06-2019						
	Poniżej 3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdykontowane	Dyskonto	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	16 493	59 810	19 602	-	95 905	-	95 905
Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	-	-	52 000	-	52 000	-	52 000
Zadłużenie z tytułu leasingu	996	9 394	24 866	173	35 429	-	35 429
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	5 420	109 639	15 955	119	131 133	756	130 377
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	88 574	223 778	-	-	312 352	-	312 352
Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania	-	-	-	-	-	-	-
<b>Razem</b>	<b>111 483</b>	<b>402 621</b>	<b>112 423</b>	<b>292</b>	<b>626 819</b>	<b>756</b>	<b>626 063</b>

	31-12-2018						
	Poniżej 3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdykontowane	Dyskonto	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	15 006	25 293	8 105	12 793	61 197	-	61 197
Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	-	-	52 000	-	52 000	-	52 000
Zadłużenie z tytułu leasingu finansowego	903	4 774	9 281	-	14 958	-	14 958
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	6 621	101 476	10 989	152	119 238	736	118 502
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	80 562	248 245	-	-	328 807	-	328 807
Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania	-	-	-	-	-	-	-
<b>Razem</b>	<b>103 092</b>	<b>379 788</b>	<b>80 375</b>	<b>12 945</b>	<b>576 200</b>	<b>736</b>	<b>575 464</b>

## 6. NOTY POZOSTAŁE

### 6. NOTY POZOSTAŁE

#### 6.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE



Najistotniejsze pozycje rzeczowych aktywów trwałych stanowią środki transportu oraz urządzenia techniczne i maszyny związane przede wszystkim z budownictwem obiektów użyteczności publicznej, handlowej, mieszkaniowej i przemysłowej. Poza tym Grupa posiada również budynki i budowle oraz grunty.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Polityka dotycząca oceny utraty wartości przedstawiona została w notcie 6.3.

W wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdadnego do używania. Do wartości początkowej zalicza się również koszt części zamiennych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania, tj. Grupa oczekuje, że części zamienne będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż jeden rok i jest możliwe ich przypisanie do konkretnej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia, z wyjątkiem sytuacji, gdy koszty te powodują zwiększenie oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu posiadania danej pozycji rzeczowych aktywów trwałych – wówczas poniesione koszty zwiększają wartość początkową tej pozycji.



Grupa corocznie dokonuje weryfikacji wartości końcowej, okresu użytkowania oraz metody amortyzacji składników rzeczowych aktywów trwałych.

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości poniesionych kosztów bezpośrednio związanych z nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy.



Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Grupa zawarła umowy leasingu na przeciętny okres 5 lat. Umowy te zawierają opcję przedłużenia po zakończeniu okresu podstawowego. Dodatkowo zawarte umowy dają Grupie prawo odkupienia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy.

**6. NOTY POZOSTAŁE**

Zadłużenie z tytułu leasingu finansowego opisano w nocie 3.4.

	Grunty w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwale	Środki trwale w budowie	Pozostałe	Razem
<b>Wartość netto na 1 stycznia 2018 r.</b>	<b>8 101</b>	<b>11 446</b>	<b>8 085</b>	<b>17 712</b>	<b>1 777</b>	-	<b>2 162</b>	<b>49 283</b>
<b>Zwiększenia:</b>								
Zakup	1 400	1 715	6 938	1 963	1 243	195	345	<b>13 799</b>
Leasing	-	-	1 409	8 582	-	-	-	<b>9 991</b>
Przyjęcie środków trwałych	798	5 291	483	2 862	2 023	-	5 491	<b>16 948</b>
Pozostałe, w tym korekty reklasyfikacyjne	-	-	1	1 542	-	-	-	<b>1 543</b>
<b>Zmniejszenia:</b>								
Amortyzacja	29	1 192	3 568	7 367	1 703	-	1 126	<b>14 985</b>
Sprzedaż oraz likwidacja	632	216	452	2 875	52	-	-	<b>4 227</b>
Przemieszczenia wewnętrzne na pozycję	-	-	-	32	-	-	-	<b>32</b>
Pozostałe	(5)	(37)	(8)	(49)	(41)	-	(38)	<b>(178)</b>
<b>Wartość netto na 31 grudnia 2018 r.</b>	<b>9 643</b>	<b>17 081</b>	<b>12 904</b>	<b>22 436</b>	<b>3 329</b>	<b>195</b>	<b>6 910</b>	<b>72 498</b>
<b>Efekt wdrożenia MSSF 16 1 stycznia 2019 r.</b>	4 656	17 690	-	693	-	-	-	<b>23 039</b>
<b>Wartość netto na 1 stycznia 2019 r.</b>	<b>14 299</b>	<b>34 771</b>	<b>12 904</b>	<b>23 129</b>	<b>3 329</b>	<b>195</b>	<b>6 910</b>	<b>95 537</b>
<b>Zwiększenia:</b>								
Zakup	-	234	524	1 593	1 059	4 291	88	<b>7 789</b>
Leasing	-	-	575	3 414	-	-	-	<b>3 989</b>
<b>Zmniejszenia:</b>								
Amortyzacja	109	3 247	1 853	4 064	595	-	518	<b>10 386</b>
Sprzedaż oraz likwidacja	356	-	41	634	10	-	-	<b>1 041</b>
Przemieszczenia wewnętrzne na pozycję	-	-	-	32	-	234	-	<b>266</b>
Pozostałe	-	-	-	3	-	-	-	<b>3</b>
Różnice kursowe z przeliczenia	(9)	(89)	(5)	(48)	(31)	(8)	(54)	<b>(244)</b>
<b>Wartość netto na 30 czerwca 2019 r.</b>	<b>13 825</b>	<b>31 669</b>	<b>12 104</b>	<b>23 355</b>	<b>3 752</b>	<b>4 244</b>	<b>6 426</b>	<b>95 375</b>



## 6. NOTY POZOSTAŁE

### Prawo do użytkowania aktywów w leasingu, zobowiązania leasingowe

Prawo do użytkowania aktywów zawiera aktywa leasingowe zgodnie z wymogami MSSF 16. Standard został zastosowany po raz pierwszy w 2019 roku, przyjęto uproszczoną metodę jego wdrożenia (bez ujęcia retrospektywnego), w związku z czym nie rozpoznaje się wpływu na kapitał własny.

Przyjęto następujące uproszczenia prezentacyjne:

- nie aktywuje się umów leasingowych na aktywa niskocenne (poniżej 15 tys. zł),
- pomija się umowy, które ulegną rozwiązaniu w ciągu bieżącego roku,
- wpływ na kapitały wynosi 0 zł.

Wartość zobowiązania leasingowego wyliczono w oparciu o następujące założenia:

- w przypadku prawa wieczystego użytkowania gruntów – założono użytkownie wieczyste,
- w przypadku umów terminowych – założono maksymalny okres mogący generować zobowiązanie,
- w przypadku umów zawartych na czas nieokreślony – dokonano ich indywidualnej analizy biznesowej determinującej założony okres użytkowania,
- stopę dyskonta dla wieczystego użytkowania gruntów na poziomie 3,4%
- stopę dyskonta dla pozostałych aktywów w leasingu na poziomie 3,36%
- stopę dyskonta dla aktywów w leasingu użytkowanych w spółkach zależnych na terenie Niemiec na poziomie 1,68%

W skład aktywowanych przedmiotów leasingu Spółka zaliczyła:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- najem powierzchni biurowych, magazynowych, socjalnych, warsztatowych - okres użytkowania 2-3 lata,
- środki transportu- okres użytkowania 6 lata.

Dane dotyczące prawa do użytkowania aktywów w leasingu zaprezentowano w poniższych tabelach.

	na dzień	
	30.06.2019	01.01.2019
Grunty	4 561	4 656
Budynki i budowle	14 864	17 690
Środki transportu	541	693
<b>Razem</b>	<b>19 966</b>	<b>23 039</b>

	GRUNTY	BUDYNKI I BUDOWLE	ŚRODKI TRANSPORTU	RAZEM
<b>Wartość netto na dzień 01.01.2019</b>	-	-	-	-
Zwiększenie z tytułu wejścia w życie MSSF 16	4 656	17 690	693	23 039
Amortyzacja	95	2 793	145	3 033
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(33)	(7)	(40)
<b>wartość netto na dzień 30.06.2019</b>	<b>4 561</b>	<b>14 864</b>	<b>541</b>	<b>19 966</b>

**6. NOTY POZOSTAŁE**

	01.01.2019
<b>Zobowiązania pozabilansowe dotyczące leasingów operacyjnych na 31.12.2018</b>	-
(-) krótkoterminowe (kończące się w 2019 r.)	-
(+/-) prawo wieczystego użytkowania gruntów	9 718
(+) najem budynków i budowli	18 837
(+) najem środków transportu	708
<b>Razem</b>	<b>29 263</b>
(-) dyskonto	6 224
<b>Pozycje bilansowe zobowiązań, w tym:</b>	<b>23 039</b>
długoterminowe	17 659
krótkoterminowe	5 380

	01.01.2019
<b>Zobowiązania leasingowe</b>	<b>29 263</b>
(-) dyskonto	6 224
<b>Prawo do użytkowania aktywów</b>	<b>23 039</b>

**6.2. WARTOŚĆ FIRMY**


Wartość firmy powstaje w wyniku rozliczenia nabycia przedsięwzięć metodą nabycia.  
Zasady rachunkowości dotyczące utraty wartości firmy opisano w nocie 6.3.

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2018
<b>Wartość firmy na początek okresu</b>	<b>39 462</b>	<b>22 968</b>
Zwiększenia	-	16 494
Różnice kursowe z przeliczenia	(184)	-
<b>Wartość firmy na koniec okresu</b>	<b>39 278</b>	<b>39 462</b>
<b>W tym z tytułu nabycia:</b>		
Przedsiębiorstwa Budownictwa Drogowo – Inżynieryjnego S.A.	18 274	18 274
Erbud Holding GmbH	16 310	16 494
Pozostałe	4 694	4 694

## 6. NOTY POZOSTAŁE

### 6.3. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH



Grupa przeprowadza testy na utratę wartości aktywów trwałych jeżeli zachodzą przesłanki utraty wartości oraz dodatkowo co najmniej raz w roku dla wartości firmy. Wartość odzyskiwaną ustala się na najniższym możliwym poziomie, tj. dla pojedynczego składnika aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do której dany składnik aktywów należy.

#### Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy ocenia się, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy rzeczowych aktywów trwałych. Jeśli przesłanki takie istnieją, ustala się szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika (wartość odzyskiwalną) i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia również czy występują przesłanki wskazujące na to, że ujęty w poprzednich okresach odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości powinien być zmniejszony lub całkowicie odwrócony.

#### Utrata wartości firmy

Wartość firmy podlega testowi na utratę wartości przynajmniej raz w roku. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu jako pomniejszenie wartości firmy i odnoszona w rachunek wyników, dodatkowo nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. W przypadku zbycia działalności wchodzącej w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy, odnosząca się do zbytej działalności wartość firmy uwzględnia się w wartości bilansowej przy ustalaniu zysku lub straty z tytułu zbycia.

#### Utrata wartości firmy

Spółka nie zidentyfikowała czynników, które mogłyby wskazywać na przesłanki do utraty wartości aktywów trwałych, w związku z czym, na 30 czerwca 2019 r. nie przeprowadzono testu na utratę wartości.

### 6.4. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE



Do należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałych Grupa zalicza przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych (głównie z tytułu wystawionych faktur wynikających z realizacji przez Grupę kontraktów budowlanych) oraz należności budżetowe, w tym należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz z tytułu podatku od towarów i usług

**Należności z tytułu dostaw i usług**, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 180 dni, ujmowane są w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych. Na dzień bilansowy pozycje te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem ewentualnego odpisu aktualizującego.

**6. NOTY POZOSTAŁE**


MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty dla należności handlowych, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie przesłanki do stworzenia takiego odpisu. Dla należności handlowych, które w oparciu o przeprowadzoną analizę portfelową zostały ocenione jako należności, które nie utraciły wartości, oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na wykorzystaniu macrycy odpisów w oparciu o dane historyczne skorygowane o wpływ przyszłych czynników. Dla należności handlowych, dla których istnieją przesłanki do utraty wartości (np. należności sporne), utworzono specyficzne dodatkowe odpisy w zależności od oceny ich odzyskiwalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

	30-06-2019			31-12-2018		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych	550 539	36 748	513 791	476 906	43 122	433 784
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	6 186	-	6 186	10 019	-	10 019
Pozostałe należności budżetowe	4 937	-	4 937	3 547	-	3 547
Pozostałe należności	31 745	1 210	30 535	17 520	1 210	16 310
<b>Razem</b>	<b>593 407</b>	<b>37 958</b>	<b>555 449</b>	<b>507 992</b>	<b>44 332</b>	<b>463 660</b>

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności zaprezentowano w tabeli poniżej.

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2019	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2018
<b>Odpisy aktualizujące na początek okresu</b>	<b>44 332</b>	<b>15 129</b>
Wpływ MSSF 9 - bilans otwarcia	-	10 674
Utworzenie	6 043	20 315
Odwrócenie	12 336	1 873
Wykorzystanie	20	108
Pozostałe	-	102
Różnice kursowe z przeliczenia	(61)	93
<b>Odpisy aktualizujące na koniec okresu</b>	<b>37 958</b>	<b>44 332</b>

## 6. NOTY POZOSTAŁE

Struktura wiekowa należności przeterminowanych, w przypadku których nie stwierdzono utraty wartości przedstawia się następująco:

Należności przeterminowane:	30-06-2019	31-12-2018
Do 1 miesiący	42 639	52 636
1-3 miesiący	24 130	24 047
3-6 miesiący	27 683	10 090
6 miesiący - 1 rok	10 687	7 880
Powyżej 1 roku	40 349	30 219
<b>Razem należności netto</b>	<b>145 488</b>	<b>124 872</b>

Kwota należności przeterminowanych na dzień 30.06.2019 roku obejmuje należności sporne, w tym między innymi od spółki Kępska SA w wysokości 8.188 tysięcy złotych zabezpieczone hipotecznie oraz od Akademii Muzycznej w kwocie 1.895 tysięcy złotych. Na należności sporne zostały utworzone częściowe odpisy w oparciu o oszacowane zdyskontowane przepływy pieniężne. Z wymienionymi podmiotami toczą się sprawy sporne opisane w nocie 6.7.

Grupa narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności z tytułu dostaw i usług. Nie występuje jednakże koncentracja ryzyka kredytowego dotyczącego należności z tytułu dostaw i usług, gdyż Grupa posiada dużą liczbę klientów zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

### 6.5. POZOSTAŁE AKTYWA



**Aktywa przeznaczone do sprzedaży** to aktywa, których wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Wycena tych pozycji dokonywana jest w niższej z kwot: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia (wartość godziwą ustala się zgodnie z MSSF 13).

Pozycja **Ubezpieczenia** to przedpłaty dokonywane przez Grupę z tytułu umów ubezpieczeń dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych. Ujmowane są one w ramach rachunku wyników stosownie do upływu czasu.

	30-06-2019	31-12-2018
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	-	-
Ubezpieczenia	4 929	5 071
Pozostałe	1 078	777
<b>Razem</b>	<b>6 007</b>	<b>5 848</b>

## 6. NOTY POZOSTAŁE

### 6.6. REZERWY



Rezerwy obejmują głównie rezerwy na naprawy gwarancyjne, rezerwy na świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia oraz rezerwy na sprawy sądowe i sporne.

#### **Rezerwy na naprawy gwarancyjne**

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych wynikają z udzielania przez Grupę gwarancji na świadczone usługi budowlane. Rezerwę tworzy się w wysokości ustalonej wskaźnikiem procentowym będącym ilorazem historycznie poniesionych kosztów na naprawy gwarancyjne oraz historycznie ujętych przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Koszty rezerwy na naprawy gwarancyjne ujmują się w kosztach sprzedanych usług. W przypadku usług innych niż usługi budowlane, głównie usług serwisowych rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych tworzy się na podstawie danych historycznych oraz wiarygodnego szacunku kwoty obowiązku z tego tytułu. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne na 30 czerwca 2019 r. zostały oparte na ewidencji napraw gwarancyjnych w latach 2015-2018.

#### **Rezerwa na krótkoterminowe świadczenia pracownicze**

Do grupy tej zalicza się rezerwy na niewykorzystane urlopy. Kalkulowane są one w oparciu o zestawienie niewykorzystanych dni urlopu na dany dzień bilansowy w podziale na poszczególnych pracowników oraz ich dzienne wynagrodzenie brutto powiększone o narzuty ZUS pracodawcy.

#### **Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia**

Do grupy tej zalicza się rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, do wypłaty których Grupa zobowiązana jest zgodnie z przepisami prawa oraz regulaminem wynagradzania. Wysokość rezerwy ustalana jest w wartości bieżącej przy zastosowaniu technik aktuarialnych, wymagających przyjęcia pewnych założeń. Założenia niezbędne do wyceny obejmują wysokość stop dyskontowych, prognozowanych stóp zwrotu z aktywów oraz prognozowanych podwyżek wynagrodzeń. Ze względu na złożoność wyceny, przyjęte założenia, a także swój długoterminowy charakter, zobowiązania z tytułu wyżej wymienionych świadczeń są bardzo wrażliwe na zmiany założeń. Wszystkie powyższe założenia są weryfikowane oraz zaktualizowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

#### **Rezerwy na sprawy sądowe i sporne**

Szczegółowej analizie potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi, podejmowania decyzji o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w sprawozdaniu finansowym Grupy oraz wysokości rezerwy dokonują departamenty prawne oraz Zarządy poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy.

**6. NOTY POZOSTAŁE**

Rezerwy w podziale na grupy zaprezentowane zostały w poniższej tabeli:

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia*	Rezerwy na sprawy sądowe i odszkodowania	Inne	Razem
<b>Stan na 01.01.2018</b>	<b>15 836</b>	<b>15 514</b>	<b>1 763</b>	<b>7 094</b>	<b>40 207</b>
Zwiększenie	6 440	11 731	581	3 271	22 023
Rozwiązanie	2 186	887	867	5 056	8 996
Zwiększenie z tytułu przejęcia	-	14 541	-	985	15 526
Wykorzystanie	(13)	9 170	-	1 255	10 412
<b>Stan na 31.12.2018</b>	<b>20 103</b>	<b>31 729</b>	<b>1 477</b>	<b>5 039</b>	<b>58 348</b>
krótkoterminowe	16 937	18 443	979	4 331	40 690
długoterminowe	3 166	13 286	498	708	17 658
<b>Stan na 01.01.2019</b>	<b>20 103</b>	<b>31 729</b>	<b>1 477</b>	<b>5 039</b>	<b>58 348</b>
Zwiększenie	1 625	19 681	1 000	1 816	24 122
Rozwiązanie	7	371	-	1 746	2 124
Zwiększenie z tytułu przejęcia	-	-	-	-	-
Wykorzystanie	2 000	16 779	-	2 212	20 991
Różnice kursowe z przeliczenia	(26)	(183)	-	(23)	(232)
<b>Stan na 30.06.2019</b>	<b>19 695</b>	<b>34 077</b>	<b>2 477</b>	<b>2 874</b>	<b>59 123</b>
krótkoterminowe	16 555	19 533	1 979	2 173	40 240
długoterminowe	3 140	14 544	498	701	18 883

\*) Główną część tej pozycji stanowią rezerwy na niewykorzystane urlopy

**Rezerwy na sprawy sądowe i odszkodowania**

Zwiększenie stanu rezerw w bieżącym okresie sprawozdawczym o 1 000 tys. zł spowodowane jest m.in. utworzeniem rezerwy przez Grupę na potencjalne odszkodowania, którymi Grupa może zostać obciążona z tytułu realizacji kontraktu w Instytucie Matki i Dziecka.

**6. NOTY POZOSTAŁE**
**6.7. SPRAWY SPORNE**

Strona sporu	Opis przedmiotu sporu	30 czerwca 2019	31 grudnia 2018
<b>Sprawy wytoczone przeciw Spółce</b>			
Powód: Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa- Modlin sp. z o.o. („MPL”)	12 maja 2014 r. do ERBUD S.A. doręczony został pozew, w którym MPL wniósł o zapłatę kwoty 34 381 374,64 zł z tytułu odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami postępowania. Na szkodę dochodzoną przez MPL składają się poniesione przez powoda straty oraz korzyści utracone w następstwie rzekomo nienależytego wykonania przez ERBUD umowy z dnia 14 września 2010 r. o budowę części lotniczej Lotniska Warszawa-Modlin Nr PLM/K/96/2010 oraz wyłączenia ruchu lotniczego na części drogi startowej lotniska.	Ujęte jako zobowiązanie warunkowe	Ujęte jako zobowiązanie warunkowe
Pozwany: ERBUD S.A. w Warszawie	11 października 2014 r. ERBUD S.A. złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa MPL w całości oraz przyznanie zwrotu kosztów postępowania. Jednocześnie, niezależnie od zakwestionowania roszczenia powoda, Spółka wytoczyła przeciwko MPL powództwo wzajemne wnosząc o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 19 892 366,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Na roszczenie wzajemne składają się poniesione przez ERBUD S.A. koszty napraw nawierzchni lotniska Warszawa-Modlin.		
Data doręczenia pozwu ERBUD S.A.: 23 maja 2014 r.	Sprawa ma skomplikowany stan faktyczny sprawy oraz obszerny materiał dowodowy zgłoszony w postępowaniu. Konieczne będzie przeprowadzenia kilku dowodów z opinii biegłych.		
Wartość przedmiotu sporu: 34 381 374,64 zł.	Jednocześnie, ERBUD S.A. podtrzymuje przedstawiane we wcześniejszych memorandach oceny, zgodnie z którymi ryzyko zasądzenia roszczenia na rzecz MPL jest mniejsze niż szansa oddalenia powództwa. Gdyby jednak nawet Sąd uznał roszczenie MPL za zasadne, wysokość zasądzzonego odszkodowania byłaby znacząco niższa od kwoty żądanej w pozwie przez MPL, gdyż ERBUD S.A. jest w stanie zakwestionować niemal każdy element szkody zgłoszonej przez MPL.		
<b>Sprawy wytoczone przez Spółkę</b>			
Pozwany: Bank Millennium S.A. w Warszawie	W 2008 r. Bank Millennium S.A. doradził ERBUD S.A. zawarcie transakcji opcji walutowych na zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym w zakresie kontraktów denominowanych w euro realizowanych przez Emitenta. Propozycja Banku wynikała ze zgłoszonej przez Emitenta potrzeby uzyskania zabezpieczenia adekwatnego do jego sytuacji. Zdaniem Spółki produkt nie był optymalnie dopasowany do potrzeb ERBUD S.A. W czwartym kwartale 2008 r. w wyniku drastycznej przeceny złotego na parze PLN/EUR Bank Millennium S.A. poinformował Emitenta o negatywnej wycenie posiadanej w tym czasie ekspozycji.	Brak wpływu	Brak wpływu
Data złożenia pozwu: 22 grudnia 2010 r.	Jednocześnie powstał spór co do treści transakcji opcji walutowych, przede wszystkim w zakresie wyłączenia struktur opcyjnych. Podczas wielokrotnych rozmów Emitent przedstawił swoje stanowisko Bankowi, który zażądał realizacji transakcji z podjęciem działań zmierzających do przymusowej realizacji roszczeń. W celu ograniczenia wysokości potencjalnej szkody, sporne transakcje zostały zrestrukturyzowane, a Bank został poinformowany o podjęciu w przyszłości działań prawnych zmierzających do naprawienia szkody wynikającej z zawartych transakcji opcji walutowych. Szczegóły restrukturyzacji Emitent przedstawił w RP 43/2008 w dniu 21 listopada 2008 r. oraz w sprawozdaniach finansowych za rok 2008. Emitent nigdy nie zgodził się ze stanowiskiem Banku Millennium S.A. i w związku z powyższym, wezwał dwukrotnie Bank do zapłaty kwoty 71 065 496 zł, na którą składają się kwoty pobrane przez Bank z rachunku bankowego Emitenta, utracone korzyści oraz koszty doradców prawnych i finansowych. W związku z powyższym, Emitent zdecydował się na wytoczenie powództwa o zapłatę zmierzającego do wyrównania szkody.		
Wartość przedmiotu sporu: 71 065 496 zł			



## 6. NOTY POZOSTAŁE

16 września 2016 r. Zarząd ERBUD S.A. został poinformowany przez swoich doradców prawnych wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie. Na mocy tego wyroku Sąd oddalił powództwo Emitenta w całości.

4 listopada 2016 r. została złożona apelacja od tego wyroku. Wyrok został zaskarżony w całości, a zarzuty apelacji koncentrują się w szczególności na niewłaściwych ustaleniach i wnioskach Sądu pierwszej instancji dotyczących wadliwego ustalenia przez Sąd treści spornych transakcji, jak i niewłaściwej interpretacji dokumentów, w tym potwierdzających zawarcie transakcji. Dodatkowo powołano w apelacji także liczne wyroki Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wydawane w podobnych sprawach, w których Sąd wydawały wyroki korzystne dla klientów Banku Millennium będących w sytuacji zbliżonej do Emitenta.

Powyższy wyrok nie ma żadnego wpływu na sytuację finansową Emitenta bowiem cała strata związana z transakcjami opcyjnymi została rozliczona w roku poniesienia tj. w roku 2008.

W dniu 29 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie z powództwa ERBUD S.A. przeciwko Bankowi Millennium S.A., w którym uwzględnił apelację Spółki.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 29 maja 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 września 2016 r. przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania apelacyjnego.

W dniu 13 lipca 2018 r. Spółka powzięła informację o złożeniu przez Bank Millennium S.A. zażalenia do Sądu Najwyższego na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie z powództwa ERBUD S.A. przeciwko Bankowi Millennium S.A.

W zażaleniu Bank Millennium kwestionuje celowość uchylenia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, wskazując, że Sąd Apelacyjny powinien samodzielnie rozstrzygnąć sprawę. Doradcy prawni w imieniu Spółki złożyli odpowiedź na zażalenie.

W dniu 28 września 2018 r. Sąd Najwyższy wydał postanowienie, w sprawie z powództwa Emitenta przeciwko Bankowi Millennium S.A., w którym uwzględnił zażalenie Banku Millennium S.A.. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 września 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2018 r. i przekazał sprawę temu sądowi do dalszego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania zażaleniowego.

Pozwany: DSH  
– Dopravni  
Stavby, a.s.,  
Brno w  
Czechach  
  
Data złożenia  
pozwu: 14  
lutego 2013 r.  
  
Wartość  
przedmiotu  
sporu:  
26 923 644,16  
zł

Aktualny stan sprawy: 27 maja 2014 r. ERBUD S.A. rozszerzył powództwo o kwotę 22 925 604, 52 zł o zwrot kosztów wykonawstwa zastępczego. Pozwany pismem z 27 kwietnia 2014 r. a doręczonym 1 lipca 2014 r. wniósł pozew wzajemny na kwotę 5 651 633 zł. 6 listopada 2015 r. odbyła się rozprawa. Strony zgodnie wniosły o zniesienie rozprawy celem kontynuowania rozmów ugodowych. Rozmowy ugodowe zakończyły się bez rezultatu. Przesłuchani zostali wszyscy świadkowie wnioskowani przez Strony. Sąd na zgodny wniosek Stron wyznaczył 30 dniowy termin na sprecyzowanie tezy dowodowej dla biegłego oraz przedstawienie szczegółowych pytań do opinii. W dniu 17 sierpnia spółka CEMEX zgłosiła swoje przystąpienie po stronie ERBUD S.A. w charakterze interwenienta ubocznego. Na rozprawie w dniu 12.12.2018 r. sąd oddalił obie opozycje. ERBUD S.A. wniósł o doręczenie postanowienia wraz z uzasadnieniem. Po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem zostanie podjęta decyzja o złożeniu zażalenia. Brak terminu rozprawy.

Brak wpływu

Brak wpływu

## 6. NOTY POZOSTAŁE

<p>Pozwany: Kępska S.A. z siedzibą w Warszawie</p> <p>Data złożenia pozwu: 22 kwietnia 2014 r.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 9 877 132 zł</p>	<p>Emitent dochodzi od Kępska S.A. zapłaty wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych. Pozwem z 22 kwietnia 2014 r. Emitent wniósł o zasądzenie od Kępska S.A. ww. kwoty.</p> <p>W toku sprawy zostały przygotowane opinie biegłego sądowego i dwie opinie uzupełniające. Z opinii tych wynika, że Erbud wykonał roboty objęte umową w terminach zmienionych aneksami i porozumieniem dodatkowym.</p>	<p>Utworzono częściowy odpis w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne</p>	<p>Utworzono częściowy odpis w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne</p>
<p>Wartość przedmiotu sporu: 9 877 132 zł</p>	<p>Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2018 r., Sąd uwzględnił powództwo o zapłatę i zasądził od Kępska S.A. na rzecz Erbud kwotę 9.877.131,31 zł z ustawowymi odsetkami. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wady robót, na które powoływał się pozwany nie uprawniały go do odstąpienia od umowy oraz, że Erbud należy się wynagrodzenie z tytułu wykonania robót.</p>		
	<p>W dniu 6 listopada 2018 r., na skutek apelacji złożonych przez Erbud i Kępska S.A. od wyroku, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem uznał odstąpienie od umowy na generalne wykonawstwo przez Erbud SA za skuteczne, zasądził od Kępska S.A. na rzecz Erbud SA kwotę 4.316.464,11 zł wraz z odsetkami, uchylił do ponownego rozpoznania wyrok w zakresie zasądzonych w nim należności obejmujących kwotę 5.560.667,20 zł oraz oddalił apelacje Stron w pozostałym zakresie. Na wniosek Emitenta Komornik Sądowy prowadzi postępowanie w celu egzekucji prawomocnie zasądzonych na rzecz Erbud świadczenia pieniężnego.</p> <p>Jednocześnie, na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego, Emitent wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego części (zabezpieczonej hipotecznie) z prawomocnie zasądzonych kwoty w wysokości 2.901.964,11 zł z nieruchomości przy ul. Kępskiej 8 w Opolu, obciążonej hipoteką przymusową ustanowioną na rzecz Erbud. Postępowanie w tym zakresie prowadzone jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Opolu.</p> <p>W dniu 24 stycznia 2019 r. Komornik Sądowy zawiesił postępowanie na podstawie art. 146 Prawa upadłościowego.</p>		
<p>Pozwany: Akademia Muzyczna Łodzi</p> <p>Data złożenia pozwu: 20 grudnia 2013 r.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 2 050 515 zł</p> <p>Powództwo wzajemne</p>	<p>Pozew z 20 grudnia 2013 r. o zapłatę wynagrodzenia za wykonane przez Jednostkę Dominującą roboty budowlane wraz z odsetkami oraz odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy. Wartość przedmiotu sporu: 2 051 tys. zł.</p> <p>Strony nie porozumiały się w mediacji, postępowanie jest kontynuowane. W dniu 16.12.2017 r. biegły wydał opinię. Otrzymała się również wizja lokalna z udziałem biegłego. Złożona została opinia uzupełniająca, co do której ERBUD S.A. złożył zarzuty, w których podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko. Z uwagi na zastrzeżenia pozwanej do opinii biegłego powstały opinie uzupełniające nr 4 i nr 5, w których biegły podtrzymał stanowisko z opinii podstawowej.</p> <p>W dniu 20.03.2019 r. Sąd zamknął rozprawę, a w dniu 22.03.2019 r. ogłosił wyrok, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zasądził na rzecz ERBUD kwotę 1.970.364,40 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 19.12.2013 r. do dnia zapłaty</li> <li>- w pozostałej części powództwo oddalił</li> <li>- zasądził na rzecz ERBUD koszty procesu w kwocie 120.203,57 zł</li> </ul> <p>Wyrok nie jest prawomocny.</p>	<p>Utworzono częściowy odpis w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne</p>	<p>Utworzono częściowy odpis w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne</p>
<p>Pozwany: Erbud SA</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 4 135 790,96 zł</p> <p>Data złożenia pozwu: 16 grudnia 2014 r.</p>	<p>20 grudnia 2013 r. ERBUD S.A. wniósł powództwo o zapłatę kwoty 1 895 430,00 zł tytułem wynagrodzenia za wykonane przez Powoda na rzecz Pozwanego roboty budowlane objęte umową nr 694/U/AMŁ/2012 z 20 grudnia 2012 r., z którego to tytułu Powód wystawił Pozwanemu fakturę z 30 lipca 2013 r. oraz o zapłatę kwoty 74 934,40 zł – tytułem należnych Powodowi odsetek ustawowych od kwoty wynagrodzenia naliczonych od dnia wymagalności roszczenia (tj. od dnia 29 sierpnia 2013 r.) do dnia wniesienia pozwu (tj. do dnia 20 grudnia 2013 r.) oraz kwoty 80 150,37 zł – tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie przez Akademię Umowy nr 209/U/AMŁ/11 z dnia 15 września 2011 r., w wyniku którego ERBUD S.A. poniósł szkodę w postaci zwiększonych</p>		

## 6. NOTY POZOSTAŁE

	<p>kosztów utrzymania budowy przez okres dłuższy niż przewidywała ww. umowa, tj. w okresie 1 czerwca 2013 r.–15 lipca 2013 r. Pozwana Akademia Muzyczna złożyła odpowiedź na pozew . z żądaniem oddalenia powództwa w całości oraz podniosła procesowy zarzut potrącenia kar umownych. Na Postanowieniem z 5 listopada 2015 r. Sąd połączył przedmiotową sprawę ze sprawą z powództwa wzajemnego wytoczonego przez Akademię Muzyczną. Trwają przesłuchania kolejnych świadków. Na wniosek Akademii Muzycznej, prowadzone było postępowanie mediacyjne celem zawarcia ugody. Strony nie porozumiały się w mediacji, postępowanie jest kontynuowane. W dniu 16.12.2017 r. biegły wydał opinię. Odbyła się również wizja lokalna z udziałem biegłego. Złożona została opinia uzupełniająca, co do której ERBUD S.A. złożył zarzuty, w których podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko. Z uwagi na zastrzeżenia pozwanej do opinii biegłego powstały opinie uzupełniające nr 4 i nr 5, w których biegły podtrzymał stanowisko z opinii podstawowej. W dniu 20.03.2019 r. Sąd zamknął rozprawę, a w dniu 22.03.2019 r. ogłosił wyrok, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- oddalił powództwo Akademii</li> <li>- zasądził na rzecz ERBUD koszty procesu w kwocie 7.217 zł</li> </ul>		
<p>Pozwany: Platinum Resort Sp. z o.o.  Data złożenia pozwu: 3 grudnia 2018  Wartość przedmiotu sporu: 16.301.236,97</p>	<p>Erbud wniósł do Sądu Okręgowego w Szczecinie wniosek o zabezpieczenie roszczenia pieniężnego w kwocie 5.455.851,09 zł z tytułu naliczonej kary umownej za odstąpienie od umowy z 26 stycznia 2017 r. o roboty budowlane na realizację projektu pn. „Budowa kompleksu hotelowego czterogwiazdkowego składającego się z: Trzech budynków hotelowych wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Żeromskiego w Świnoujściu” poprzez obciążenie hipoteką przymusową łączną nieruchomości należących do Platinum Resort Sp. z o.o. Postanowieniem z 19 listopada 2018 r. Sąd udzielił zabezpieczenia poprzez wpis hipoteki przymusowej do ksiąg wieczystych w/w nieruchomości, jak również poprzez zajęcie rachunków bankowych Platinum Resort Sp. z o.o.</p> <p>3 grudnia 2018 r. Emitent wniósł pozew o zapłatę 16.301.236,97 zł wraz z odsetkami w postępowaniu upominawczym tytułem wynagrodzenia oraz innych roszczeń związanych z realizacją ww. inwestycji wraz z dodatkowym wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń.</p> <p>Platinum Resort Sp. z o.o. wniosła zażalenie na postanowienie o zabezpieczeniu, na które pełnomocnicy Emitenta udzielili odpowiedzi. Do chwili obecnej, Sąd Apelacyjny w Szczecinie nie rozpoznał zażalenia.</p> <p>Sąd Okręgowy w Szczecinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania w zwykłym postępowaniu. Pozew został przekazany do doręczenia pozwanemu. Postanowieniem z dnia 22 lutego 2019r. Sąd Okręgowy udzielił zabezpieczenia roszczeniu Erbud S.A. na dalszą kwotę 3,5 mln zł poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości</p>	<p>Nie dotyczy</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>Pozwany: Nordic Astrum Sp. z o.o.  Data złożenia pozwu: 30 kwietnia 2018  Wartość przedmiotu sporu: 3.716.248,43</p>	<p>Erbud wniósł pozew do Sądu Okręgowego w Łodzi o odpowiedzialność inwestora (pозwanego) za nie wykonanie umowy polegające na braku zapłaty za wykonane roboty budowlane wobec wykonawcy ( powoda) na kwotę 3.716.248,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.</p> <p>W dniu 2 lipca 2018 r. zostało wydane postanowienie o zabezpieczeniu roszczenia powoda. Na tej podstawie zostało wszczęte przez Komornika Sądowego postępowanie zabezpieczające polegające na zajęciu ruchomości oraz rachunków bankowych Nordic Astrum sp. z o.o. Postępowanie to jest cały czas w toku. Uzyskano historię rachunków bankowych Nordic Astrum sp. z o.o.</p>	<p>Utworzono odpis aktualizujący</p>	<p>Utworzono odpis aktualizujący</p>

## 6. NOTY POZOSTAŁE

	<p>W dniu 11 lutego 2019 r. doręczono na postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia. Aktualnie sporządzam pismo procesowe ustosunkowujące się do argumentacji zawartej w zażaleniu. Akta powinny zostać przesłane do Sądu Apelacyjnego w Łodzi w celu rozpatrzenia zażalenia.</p>		
	<p>Nie wydano dalszych decyzji procesowych.</p>		
	<p>W lipcu 2019 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił zażalenie pozwanego jako bezzasadne. Na dzień 18 oraz 20 listopada 2019 r. w Sądzie Okręgowym w Łodzi zostały wyznaczone kolejno rozprawy w celu gromadzenia materiału dowodowego potrzebnego do rozstrzygnięcia sprawy.</p>		
<p>Pozwany: IMPULS Przedsiębiorstw o- Handlowe Sp. z o.o.</p>	<p>Erbud SA wniósł pozew do Sądu Okręgowego w Poznaniu o zapłatę kwoty 9.202.091,47 zł z odsetkami ustawowymi do dnia zapłaty i kosztami postępowania z tytułu odszkodowania wynikającego z niewykonania umowy, a także z obowiązku zapłaty przez Pozwanego ceny za zakupione materiały budowlane.</p>	<p>Utworzono częściowy odpis aktualizujący</p>	<p>Utworzono częściowy odpis aktualizujący</p>
<p>Data złożenia pozwu: 12 stycznia 2018</p>	<p>Wyrokiem zaocznym z 2 lipca 2019 r. Sąd I Instancji uwzględnił roszczenia ERBUD S.A. i zasądził dodatkowo kwotę 125.017,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wyrok nie jest prawomocny.</p>		
<p>Wartość przedmiotu sporu: 9.202.092,00</p>			
<p>Pozwany: Rejonowy Zarząd Infrastruktury</p>	<p>Erbud SA wraz z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym „Ebud-Przemysłówka” Sp. z o.o. wniósł 5 kwietnia 2019 r. o zasądzenie od Skarbu Państwa – Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Bydgoszczy kwoty 1.882.390,43 zł, na co składa się kwota 1.034.814,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, którą</p>	<p>Nie dotyczy</p>	
<p>Data złożenia pozwu: 5 kwietnia 2019</p>	<p>Erbud dochodzi od Skarbu Państwa – Rejonowego Zarządu Infrastruktury oraz kwota 847.575,69 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, którą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe</p>		
<p>Wartość sporu: 1.882.390,43</p>	<p>„Ebud – Przemysłówka” Sp. z o.o. dochodzi od Skarbu Państwa – Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Bydgoszczy tytułem wynagrodzenia za wykonane i odebrane prace określone w umowie zawartej przez Powodów jako wykonawców w ramach umowy konsorcjum, którego celem było opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie na jej podstawie budowy oraz przebudowy obiektów w kompleksie wojskowym przy ul. Szubińskiej 105 dla potrzeb Centrum Doktryn i Szkolenia Sił Zbrojnych w Bydgoszczy.</p>		
	<p>Sąd stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zarządził wpisanie sprawy do sygnatury ogólnej.</p>		
	<p>1 sierpnia 2019 r. pełnomocnikom Erbud została doręczona odpowiedź na pozew sporządzona przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej. Brak dalszych terminów i zarządzeń.</p>		
	<p>Przewidywany termin zakończenia postępowania przed Sądem I instancji: 2020 r.</p>		

**6. NOTY POZOSTAŁE**
**6.8. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE**


Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe obejmują przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych, otrzymane zaliczki, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu podatków.

**Zobowiązania z tytułu dostaw i usług** ujmuje się początkowo w wartości godziwej (odpowiadającej wartości nominalnej), a na dzień bilansowy wycenia według zamortyzowanego kosztu.

**Otrzymane zaliczki** dotyczą głównie wpłat od kontrahentów z tytułu realizacji umów o kontrakty budowlane i ujmuje się je w wartości nominalnej otrzymanej wpłaty.

**Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń** ujmuje się w wartości należnej za wykonaną pracę, naliczonej zgodnie z zawartymi umowami.

**Zobowiązania z tytułu podatków** (w tym podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych) ujmuje się w wysokości kwoty wymagającej zapłaty przez Grupę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

	<b>30-06-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	<b>312 352</b>	<b>328 807</b>
w tym od podmiotów powiązanych	1 145	1 125
Otrzymane zaliczki	-	177
Zobowiązania finansowe z tytułu	<b>2 000</b>	-
inne	2 000	-
Zobowiązania budżetowe z tytułu:	<b>42 549</b>	<b>54 616</b>
podatku od towarów i usług	23 198	36 791
podatku dochodowego od osób prawnych	4 484	4 597
podatku dochodowego od osób fizycznych	4 329	3 723
ZUS	9 282	8 574
podatku od nieruchomości	114	1
PFRON	163	148
funduszu urlopowego (podatku belgijskiego)	683	638
inne	296	144
Pozostałe zobowiązania	<b>34 206</b>	<b>21 384</b>
z tytułu wynagrodzeń	10 281	9 698
rozliczenia międzyokresowe kosztów	11 983	7 186
inne	11 942	4 500
<b>Razem</b>	<b>391 107</b>	<b>404 984</b>

## 6. NOTY POZOSTAŁE

### 6.9. WYJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Uzgodnienie zmiany stanu kapitału obrotowego za okres od 01 czerwca do 30 czerwca 2019 r. oraz za okres od 01 czerwca do 30 czerwca 2018 r.

	Zmiana stanu w rachunku przeływów pieniężnych 01.2019-06.2019	Zmiana stanu w rachunku przeływów pieniężnych 01.2018-06.2018
Zmiana stanu rezerw	802	(842)
Zmiana stanu zapasów	(36 092)	(10 103)
Zmiana stanu należności	(121 491)	(49 145)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	9 291	(892)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(6 163)	(23 990)
<b>Zmiana stanu kapitału obrotowego</b>	<b>(153 653)</b>	<b>(84 972)</b>

### 6.10. STRUKTURA GRUPY I INWESTYCJE WE WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA ORAZ TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI



**Jednostki zależne i zasady konsolidacji:** Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce wtedy, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania w jednostkę, w którą dokonała inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, w oparciu o spójne zasady rachunkowości. W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną zysk lub strata z transakcji skutkującej utratą kontroli ujmowane są w rachunku wyników.

Rozliczenia nabycia przedsięwzięć dokonuje się metodą nabycia. W metodzie tej możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia. Zapłatę przekazaną w transakcji połączenia jednostek gospodarczych wycenia się w wartości godziwej przekazanych przez Grupę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty związane z przejęciem ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Nadwyżka ceny przejęcia oraz udziałów niekontrolujących wycenianych w wartości godziwej nad wartością godziwą przejętych aktywów netto, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3, stanowi wartość firmy.

**Wspólne przedsięwzięcia** Grupa ujmuje metodą praw własności.

**6. NOTY POZOSTAŁE**
**Struktura Grupy**

Na dzień 30 czerwca 2019 roku w skład Grupy wchodzi Jednostka dominująca Erbud S.A. oraz jednostki zależne, konsolidowane metodą pełną.

Szczegółowe informacje na temat struktury Grupy zawarte zostały w poniższych tabelach.

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział Jednostki Dominującej w kapitale (równy posiadanym prawom głosu)	
				30-06-2019	31-12-2018
<b>Udziały posiadane bezpośrednio</b>					
1	Erbud International Sp. z o.o.	Toruń	Usługi budowlane	100,00%	100,00%
2	Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo - Inżynieryjnego S.A.	Toruń	Budownictwo drogowe	90,00%	90,00%
3	Erbud Operations Sp. z o.o.	Rzeszów	Usługi budowlane	100,00%	93,00%
4	Erbud Construction Sp. z o.o. *	Toruń	Usługi budowlane	100,00%	100,00%
5	Erbud Industry Sp. z o.o.	Toruń	Usługi Inżynieryjne	100,00%	100,00%
6	GWI GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	97,86%	97,86%
7	Erbud Shared Services Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi wsparcia	100,00%	100,00%
8	Erbud Holding GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi zarządzania	100,00%	100,00%
9	Hebud Sp. z o.o.	Mińsk, Białoruś	Usługi budowlane	100,00%	100,00%
10	Toruńska Sportowa w likwidacji Sp. z o.o.*	Toruń	Usługi sportowe, rozrywkowe i rekreacyjne	39,00%	39,00%
11	JV WMER Matoc Poland Sp.z o.o	Warszawa	Usługi budowlane	50,00%	100,00%

\*Spółki nieujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ze względu na nieistotność.

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udziały Jednostki Dominującej pośredniego szczebla (odpowiadający posiadanym prawom głosu)	
				30-06-2019	31-12-2018
<b>Udziały posiadane pośrednio</b>					
1	Erbud Industry Centrum Sp. z o.o.	Łódź	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	99,01%	99,01%
2	Erbud Industry Pomorze Sp. z o.o.	Gdańsk	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
3	Erbud Industry Południe Sp. z o.o.	Będzin	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	99,29%	99,29%
4	PDI Dusseldorf Malmedyerstrasse Ost GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%
5	PDI Dusseldorf Malmedyerstrasse West GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%
6	Efektywność Energetyczna dla Polski Sp.z o.o.	Szczecin	Usługi doradztwa	0,00%	50,00%
7	Erbud Beteiligungs GmbH	Dusseldorf, Niemcy	celowa	100,00%	100,00%
8	IVT Weiner + Reimann GmbH	Oberhausen, Niemcy	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
9	IVT Menzenbach GmbH	Oberhausen, Niemcy	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
10	PflegeQuatier Düren GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%

## 6. NOTY POZOSTAŁE

### Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Poniższe tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych przez jednostkę dominującą z podmiotami powiązаныmi za okres zakończony dnia 30 czerwca 2019 oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku:

	30-06-2019			31-12-2018		
	Wspólne przedsięwzięcia	Inna relacja	Razem	Wspólne przedsięwzięcia	Inna relacja	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług	1 870	63	<b>1 933</b>	1 819	42	<b>1 861</b>
Nota 5.1.2. Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 144	-	<b>1 144</b>	1 126	-	<b>1 126</b>
Przychody ze sprzedaży	-	-	-	-	-	-

### 6.11. ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

Zarząd ERBUD S.A. informuje, że w dniu 30 sierpnia 2019r. powziął informację o sprzedaży inwestycji developerskiej Dom spokojnej starości w Düren przez Pflegequartier Düren GmbH z siedziba w 40549 Düsseldorfie – podmiot zależny w 51% od GWI GmbH (spółki zależnej od ERBUD S.A.) na niżej wymienionych warunkach:

- Data sprzedaży 30.08.2019
- Sprzedający : Pflegequartier Düren GmbH z siedziba w 40549 Düsseldorfie, Hansaallee 247b (51% udziałów w spółce posiada GWI GmbH)
- Kupujący : Corpus Sireo Health Care IV SICAV-FIS, 4a, rue Albert Borschette, L - 1246 Luxemburg
- Przedmiot umowy: centrum spokojnej starości - domy A(dom spokojnej starości), B(39 mieszkań z opieka) i C (opieka dzienna, 2 grupy opieki i 8 mieszkań z opieka), Neue Jülicher Straße, 52353 Düren
- Cena 26.100.000,00 EUR (114.432.840,00 PLN po średnim kursie NBP z dnia 30 sierpnia 2019 r. – 4,3844)
- Ostateczne rozliczenie finansowe nastąpi po wybudowaniu obiektu i jego przejęciu przez Kupującego tj. 2020r.



**6. NOTY POZOSTAŁE****Podpisy Członków Zarządu**

---

Józef Zubelewicz  
/Członek Zarządu/

---

Dariusz Grzeszczak  
/Członek Zarządu/

---

Agnieszka Głowacka  
/Członek Zarządu/

---

Mariola Zielińska  
/Osoba odpowiedzialna za  
prowadzenie ksiąg rachunkowych/

Warszawa, 04 września 2019 roku